

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 13.
1939. január 17., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p.f. editura ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Nem enyhítette a francia-olasz feszültséget az angol államférfiak római útja

A spanyol polgárháboru ügye került a nemzetközi politika érdeklődésének homlokterébe — Mussolini nem titkolja, hogy Franco tábornok győzelmét óhajtja és a francia lapok szerint ennek bekövetkezése után

Olaszország nyíltan fellép Földközi-tengeri követeléseivel

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök tegnap est 5 óra 20 perckor Londonba érkezett. A pályaudvaron több ezer főnyi tömeg fogadta és nagy óvációban részesítette. Utközben táviratot küldött Mussolininek és köszönetének kifejezése mellett az alábbiakat közölte vele:

— „Angliába való hazatérésem közben, még jobban meg vagyok győződve az angol—olasz barátság fenntartásáról, amely megerősíti azon reményünket, hogy a béke megőrizhető lesz.”

Mussolini válasza a következőképpen hangzik:

— „Rendkívüli örömmre szolgál, hogy ismételhetem mindazt, amit Excellenciád és Halifax lord római tartózkodása alatt már kijelent-

hettem, hogy az angol—olasz barátság és kölcsönös bizalom hozzájárul az igazságos alapon álló béke fenntartásához.”

A kormányelnök különben szerdán tájékoztatja miniszterétársait római utazásának eredményéről. Halifax lord angol külügyminiszter előreláthatólag kedden érkezik meg az angol fővárosba. A Press Associated parlamenti levelezője hangsúlyozza, hogy

angol kormánykörök nem tekintik negatívnak a római utazás eredményét.

mert a megbeszélések során minden tekintetben tisztázták mindkét fél álláspontját, ami nagyjelentő égü az ezután következő tárgyalások szempontjából.

Az angol és francia sajtó visszhangja

London. Rador. A Havas iroda jelenti. Valamennyi angol lap örömet fejez ki afelett, hogy az olasz követelésekből semmit sem teljesítettek a római tárgyalások során.

Egyes angol lapok véleménye szerint a római tanácskozások alkalmával Mussolini biztosította Chamberlaint, hogy

Olaszországnak nincsenek területi követelése Spanyolországban, valamint arról is, hogy az olaszok tiszteletben tartják a Földközi-tengeri egyezményt, amely a Baleari szigetekre is vonatkozik.

Páris. Rador. A francia lapok véleménye az angol—olasz tárgyalásokról a következő:

A Petite Parisien azt állítja, hogy

Olaszországnak Spanyolországban elfoglalt helyzetét úgy tekinti, mint váltópénzt, amely arra szolgál, hogy Franciaországot kényszerítse bizonyos engedelmények megadására.

Ezek volnának: előnyök a Vörös-tengeren, a Szezei-csatornánál, az Addis Abeba—djibuti vasútvonalon és szabad forgalom a djibuti-i kikötőben. Az Epoque szerint

ha a spanyol polgárháboru befejeződött, úgy Franciaország szembentárlja magát az olasz követelésekkel.

Éppen ezért a veszélyeztetett frontokon meg kell tenni már most a védelmi intézkedéseket. A Figaro azt írja, hogy

Olaszország háborús tartalékjal, különösen az aviatika terén nagy mértékben kimerültek és a Róma—berlin tengelyhez fűzött kombinációk mellett meg kell említeni azt a tényt is, hogy hiányzik a nép lelkesedése.

Róma és Berlin véleménye

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség diplomáciai szerkesztője cikket írt Chamberlain angol miniszterelnök s Halifax lord külügyminiszter látogatásáról. A szerkesztő nagy fontosságot tulajdonít annak a ténynek, hogy az angol állam-

férfiak látogatása az olasz császárság megalakulása után történt meg. Hangsúlyozza a cikkíró, hogy az angol—olasz viszony az 1938. április 16-án megkötött egyezmény alapján áll.

Az angol államférfiak római látogatása során nem kötöttek újabb megállapodásokat, a megbeszélések azonban, rendkívül szívélyesek voltak és az államférfiak közölték egymással különböző észrevételeiket. A spanyol polgárháboru ügyében Mussolini nem titkolta óháját, hogy Franco tábornok győzelmét kívánja.

A francia—olasz viszony ügyében a Duce arra az álláspontra helyezkedett, hogy az 1935. január 7-én megkötött francia—olasz egyezményt felmondottnak tekinti. A Stefani hírszolgálati iroda cikkírója végül azzal fejezi be az angol—olasz tanácskozásokról szóló beszámolóját, hogy Európa két táborra szakadt, egyik az angol—francia antant, a másik pedig a Róma—Berlin tengely.

Berlin. A „Nachtausgabe“ egyik cikkében azt írja, hogy Németország, miután lerázta a versaillesi láncokat, 80 millió embert állíthat a franciák—angol koalícióval szembe. Ugyanez az eset ismétlődhetik meg az olasz követelésekkel kapcsolatban.

Franciaország s Anglia az előtt a kérdés előtt állanak, hogy hajlandók-e együttműködni Olaszországgal s a Róma—Berlin tengellyel, vagy pedig megismétlik azt a tévedést, amit Németországgal szemben. Is elkövettek és ennek az lesz a következménye, hogy Olaszország saját maga fogja jogos igényeit ki-harcolni.

London. A Reuter ügynökség jelenti Rómából: Jólinformált helyen úgy tudják, hogy az Informazione Diplomatica című lapban megjelent feltűnéseltető cikket maga Mussolini írta.

Ebben a cikkben szigorú figyelmeztetés rejlik Franciaország számára arra az esetre, ha a francia kormány az utolsó pillanatban segít

seget nyújtana a harcólónal kormányának. Ha ez bekövetkeznék, úgy Olaszország kényszerülne arra, hogy Franco tábornoknak újabb csapatokat küldjön és felmondja a benemavatkozási egyezményt, mely véleménye szerint teljesen céltalan volt.

Az Informazione Diplomatica cikkét Rómában úgy értelmezik — jelenti a Havas ügynökség — hogy Olaszország igényeit a spanyol köztársasági hadsereg teljes összeroppanása után jelenti be. A spanyol köztársasági hadsereg teljes összeroppanását pedig Rómában igen közelinek vélik. Ugyanakkor a Duce azt juttatta kifejezésre, hogy amennyiben más idegen hatalom a spanyol kormány-csapatoknak segítséget nyújtana, úgy Olaszország visszaveszi cselekvési szabadságát.

Páris. A Reuter ügynökség jelentése szerint Párisban az a benyomás, hogy Németország Kelet-Európa felől Nyugateurópa felé fordul, meg lévén győződve arról, hogy érdekében áll Olaszország Földközi-tengeri követeléseit támogatni és ezzel növelni a saját Földközi-tengeri befolyását.

A londoni Daily Herald azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Wiedemann kapitány, Hitler bizalmas szárnysegéde, a hét folyamán Londonba látogat el, hogy felhivatalos minőségben tárgyaljon az angol kormánykörökkel a volt német gyarmatok visszaadásáról.

Daladier: „A háboru a nyugati civilizáció végét jelentené”

Páris. Daladier, a radikális szociálista párt végrehajtó bizottságának ülésén beszédet mondott:

— Önök ismerik a kormány politikáját. Ez a politika a nemzetvédelem és egyidőben a béke politikája is. A kormány nem akar semmiféle kalandba bocsátkozni, mert fukarkodik a francia vérrel, de ugyanakkor ébren őrökodik a francia érdekek felett is. A kormány minden erejét annak a munkának szenteli, amely egy háboru megakadályozására irányul. Egy ilyen háboru a nyugati civilizáció végét jelentené. Viszont nem fogja tűrni, hogy a francia érdekeket figyelmen kívül hagyják vagy csorbítsák. Az események nekünk adtak igazat és felhívották a franciák szemét. A franciák első kötelessége rendben és egyetértésben dolgozni, mert csak így menthető meg a béke és Franciaország nagysága.

A francia kormányt igazolták az események

Daladier ezután említette, hogy a Renault-gyárakat a munkások éppen Chamberlain párisi tartózkodása alatt foglalták el. Említést tett a november 30-iki általános sztrájkról és azokról az eseményekről, amelyek az olasz parlamentben lejátszódtak. Tüntettek azon nagykövet ellen is — mondotta —, akit azért küldtünk Rómába, hogy egyenesse a kibékülés útját Rómával. Kérdem ma: Mi történt volna akkor, ha az általános sztrájk nem vall kudarcot? Az országhoz fordultam és nagy örömmre a munkásosztály nem követte rossz pásztorait. Ime, magatartásunknak ez a legbeszedesebb igazolása.

A végrehajtó bizottság bizalmát szavazott a kormányra és azt felszólította, hogy a francia nemzet érdekeit és jogait a leghatározottabban védje meg.

Vichyből jelentik: Tegnap érkezett vissza hosszabb afrikai utazásáról Lamoreaux volt köz-munkaügyi miniszter, aki kijelentette, hogy Tunisi népe egységesen és törhetetlenül ragaszkodik Franciaországhoz.

A. A. C. jubileumi táncestélya február 4-én, a Boulevard (Központi) összes heliséneiben

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának temestartományi nagygyűlése

Aradról is sokan vettek részt a temesvári gyűlésen, amelynek szónokai ismertették az ország ujjászervezésének nagy feladatát és hódolattal emlékeztek meg II. Carol király országépítő munkájáról.

A Nemzeti Ujjászületés Frontja Temesvárott vasárnap délelőtt tíz órakor a Capitol mozgóképszínház termében tartotta meg alakuló közgyűlését. A közgyűlést tíz órára tüzték ki, de már tíz óra előtt valóságos népvándorlás indult meg a gyűlés színhelye felé.

A második és a negyedik kerületi állomások valósággal ontották a vidékieket, akik a gyűlés szónokainak meghallgatására érkeztek. A falusi lakosság zárt sorokban, falvanként vonult fel a mozgóképszínház elé és ezután került sor a temesvári résztvevők felvonulására is.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának temesvári nagygyűlésére Aradról is hatalmas tömegben vonultak fel a párttagok. A reggeli órákban különvonat indult, amely nem kevesebb, mint 22 vagonból állott és zsúfolásig megtelt azokkal, akik ott kívántak lenni a temesvári Capitol mozgóban tartott nagygyűlésen. Azok között, akik Aradról

átutaztak több, mint négyszáz intellektuel volt, a hatóságok vezetői csaknem teljes számban. A különvonaton kívül a menetrendszerű vonatokon és gépkocsikon, sőt teherautókon is utaztak át a szomszédvárosba.

Tekintettel arra, hogy a rendezőség számított a nagy látogatottságra, nemcsak a mozgóképszínház termét szánták a gyűlés céljaira, hanem előkészítették erre a célra a nyári mozgó helyiségét is. A teremben a szónokok emelvényén mikrofont állítottak fel és a beszédeket hangszórók közvetítették azoknak, akik már nem tudták a terembe bejutni. Tíz órakor érkezett meg a Capitol mozgóképszínházba Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki a nézőtérben az első sorban foglalt helyet. Mellette ült Ciupe Gheorghe dr. a királyi helytartóság vezértitkára, valamint Munteanu Gheorghe görög katolikus püspöki vikárius és számos társadalmi vezető.

Egyháziók a mozgalom élén

Az alakuló gyűlésen Lazarescu Vasile dr. karánbesi görög keleti püspök elnökelt, aki egyben az alakuló közgyűlés első szónoka is volt. Lazarescu dr. püspök Öfelsége II. Carol király életével kezdte meg beszédét, majd a Nemzeti Ujjászületés Frontjáról a következőket mondta:

— Az új rendszernek az a legfontosabb feladata, hogy tökéletesen egyesítse az országot. Meg kellett végre szünnie a személyi ambíciók érvényesülési lehetőségének és az átkos politikai széthúzásnak, amely annyi kárt okozott az országnak. Az elmúlt rendszerek helyébe az ország

jólétének biztosítása és megerősítése lépett. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának az a feladata, hogy felemelje és egyben megvédelmezze az országot.

Az új rendszernek legfontosabb célkitűzése, hogy mindenkit arra a helyre juttasson, melyet képességei révén megérdemel.

— Mindenkinél elsőrendű kötelessége, hogy legjobbat tegye az ország érdekében. Reméljük, hogy amit husz esztendő óta hiába vártunk, az most rövid idő alatt megvalósul. Álljunk Öfelsége Carol király oldalára, tömörüljünk az új politikai pártba.

A püspök ezután köszönetet mondott a gyűlés résztvevőinek a megjelenésükért és egyben Isten áldását kérte az új politikai párt működésére, majd a gyűlést megnyitottnak nyilvánította.

Balan Ioan dr. lugosi görög katolikus püspök volt a következő szónok, aki elsősorban is azt hangsúlyozta ki, hogy az új korszakban a püspököknek kell vezető szerepet játszaniuk, keresztel a kezükben nekik kell irányítani a népet.

— Amikor először hallottam a Nemzeti Ujjászületés Frontjáról — mondotta Balan dr. püspök, — amelyet én legszívesebben Románia Testvérségének neveztem volna, akkor önkéntelenül az eszembe jutott, hogy ennek már 1918-ban meg kellett volna alakulnia. Megszűnt a régi káros pártpolitikai rendszer és

mi most azért gyűltünk itt össze, hogy egy párt szekere helyett ezentúl az egész ország szekereit toljuk. Isten segítségét kérem az új szervezet működésére.

Ezután Muresan főmérnök felolvasta dr. Maghier Andrei aradi ortodox püspök levelét, aki akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg a gyűlésen. A püspök

örömmel üdvözli a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakulását, amely nem politikai párt, hanem a polgári erények iskolája. Az

Bűnpártolás

Írta: ANDRÉ CHERAN

Korán vacsoráltam egy barátommal, akivel, elutazása előtt egy-két órát együtt akartam lenni. Megittunk egy üveg bort, elszivtunk egy szivart. Elbucsuztam barátomtól, akinek kilenc órakor a pályaudvaron kellett lennie, de én még maradtam, mert a feketémet nyugodtan szeretem meginni. A vacsora utáni feketére rendszerint tíz percet szánok rá. Ez az az idő, amikor gondolatban megszerkesztem a „Napló”-mat, számbaveszem a nap eseményeit és felállítom a mérleget. Ezen az estén kevés eseményről tudtam a „Naplóm”-nak beszámolni és a bortól kissé bemelegedett aggyal indultam el az étteremből.

Amint a forgó ajtón egy befelé igyekvő, kilencvenkilős hölgy által diktált, gyors ütemben kisodortattam magam, jóleső érzéssel szivtam be a friss tavaszi levegőt.

Lassan felhúztam a keztyűmet és körülnéztem.

A járda széle mellett elegáns, kétüléses nyitott autó állt és egy fiatal lány erőlködéssel igyekezett az ajtaját kinyitni. Alig lehetett husz éves, egyszerűen, de izlésesen volt öltözve és bronzszínű haját a boulevard villanylámpájának fénye lángoló sávekben ragyogtatta. Odaléptem hozzá, reám emelte gyermekesen kedves, kérlelő tekintetét, de nem szólt.

— Talán segíthetek? — kérdeztem.

— Nagyon lekötöleznék — felelte.

Odaléptem a kocsijához és erőfeszítéssel lenyomtam a kilincset. Nem volt kulccsal lezárva az ajtó, a nyomásra engedett és kinyílt.

A fiatal lány beült a vezető ülésre a kormánykerék mögé. Én szórakozottan álltam és bámultam, mire a lány percnyi hallgatás után így szólt:

— Köszönöm, hogy segített. Elvihetem valahová?

— Nagyon kedves.

— Hova akar menni?

— Mindegy, hogy hova. Amerre a maga útja vezet — feleltem.

A lány megindította a gépet és az autó elin-

dult a népes boulevardokon végig. Az volt a benyomásom, hogy a lány nagyon vigyázatlanul vezet. Két ízben csak csoda mentett meg minket attól, hogy az uccakeresztezéskor az előttünk haladó és szabályszerűen lelassító autóbába bele rohantunk. Végighaladtunk a külső városrészek és kiértünk a St. Cloud felé vezető országútra. Ha az autó a legkisebb mélyedésben haladt át, akkorát zökken, mintha legalább is az utolsó árkon ugrottunk volna át.

„Furosán vezet ez a fruska, gondoltam magamban, — de nem tettem semmiféle megjegyzést, mert végre is nem vagyok felelős a vezetésért, ha más ül a kormánykerékénél és nem ijedős a természetem.

De mégsem állhattam meg, hogy hangosan el ne nevessem magam, amikor hirtelen én ugyan már félkilométernyire láttam, a vasutvonal bukkan fel előttünk másfél méternyi távolságban és a lány erre olyan vadul fékezett, hogy félméternyire repültem fel az ülésről. A nyugodt gépkezelés valóban nem tartozott a bájos, ismeretlen autóvezető erényei közé . . .

Amikor azután a gyorsvonat elszárgult az orrunk előtt és újra folytathattuk utunkat, a lány felém fordult:

— Hova akar eljutni?

— Semmiesetre sem a mennyországba, ahova a maga egészen egyéni és eredeti autóvezetése révén az előbb majdnem eljutottam. Ismétlem, nincs határozott célom. Megyek, amerre magát viszi az útja.

A lány lassított, élesen szembenézett velem, azután így szólt:

— Nekem is mindegy hogy hova jutok el. A fődolog, hogy minél messzebbre legyek Páristól. Ugyanis menekülnöm kell.

— Miért kell menekülnie? — kérdeztem, de a lány nem felelt, hanem százszáz sebességre kapcsolta rá. De néhány perc múlva újra lassított és így szólt:

— Megvallom őszintén, hogy loptam és most menekülök.

— Lopott és miért vallja ezt meg nekem?

— Mert találkozásunk első percétől kezdve érzem, hogy magában megbízhatom. Loptam, de megbántam és jóvá akarom tenni a bűnemet. De

ehhez a segítségére van szükségem. Örültséget követtem el, de nem tudtam a csábításnak ellenállni különösen, mert maga annyira megkönyölytette nekem a tettem elkövetését.

— Én . . .? Még kiderül, hogy cinkostársavagyok!

— Valóban cinkostársam, mert maga nyitotta ki ennek az autónak ajtaját, mikor nem tudtam kinyitni. A segítsége nélkül nem tudtam volna az autót ellopni. Tehát bűnrészcs.

— Szóval ezt az autót lopta el, amelyiken most ülünk?

A lány bólintott. Mély sóhajtással folytatta.

— Megbántam a tettemet. Nem is értem, hogyan jutott ilyesmire az eszembe. Vissza akarom vinni az autót oda, ahonnan elvittem. De, mint láthatta, nem vagyok egészen biztos a vezetésben és nem értek az autó szerkezetéhez. Ön bizonyára jobban ért hozzá.

— Valamilyest igazán értek az autohoz.

— Arra kérem, jöjjön velem együtt az autóra vissza oda, ahonnan elindultunk. Ha utközben elakadunk, vagy ha utközben megállítanak, igazolja azt, hogy az autót az országúton elhagyottan találtam és megkértem önt, hogy segítsen a városba visszajuttatni.

Figyelmesen meghallgattam a töredelmes bűnös vallomását, azután így szóltam:

— Szívesen segítek magán, de ez a mese, nem meggyőző. Nem állíthatom azt, hogy az országúton sétáltam, mert nem szokásom tavaszi éjszakákon a St. Cloud-i országúton sétálni. Tehát, ha elfognak együtt kerülnünk dutyiba, de még az sem kárpótolhatna, hogy kellemes társaságban kerülok oda, mert aligha zárnanak minket össze.

— De hát mit tegyek? — kérdezte a lány ijedten és izgalomban rálépett az egyik pedálra, hogy az autó, mint a sebzett vad, nagyot ugrott.

Egyesült erővel megfékeztük a megvadult harminc lóerőt majd így szóltam:

— Sokkal jobb megoldást tudok.

— És pedig?

— Azt fogom mondani, hogy maga a tulajdonos engedelmével szállt fel az autóra.

— De a tulajdonos ezt meg fogja hazudolni!

— Ez a veszély nem fenyeget minket — feleltem — mert ez . . . az én autóm.

uj alakulat támasza kíván lenni a vallásnak, az erkölcsnek, a nemzetnek, a hazának és a trónnak.

Pacha Ágoston dr. katolikus megyéspüspök szólalt fel ezután, aki román, magyar és német nyelven mondott beszédet.

— Királyunk hívott bennünket — mondotta Pacha Ágoston dr. — és mi eljöttünk hívására. Tisztában vagyunk azzal, hogy nem politikai párt-gyűlésén vagyunk, ahol harcra és küzdelemre buzdítják a szónokok a résztvevőket. Itt, a Nemzeti Ujjászületés Frontjában szó sincs harcról, szó sincs küzdelemről, itt békés szándéka van mindenkinek, a békés alkotó munkára törekszik a szervezet minden egyes tagja.

Kosztics Szlobodan főesperes a görög keleti szerb egyház nevében beszélt.

— Közös harcok állították egymás mellé népeinket — mondotta beszédében. — Mi szerbek, nem tekintjük magunkat kisebbségnek, mert mi mindig úgy éreztük, hogy a románsággal azonos jogaink és azonos kötelezettségeink vannak.

Az ujjászületés szellemében

Az egyházi személyek szónoklatai után a polgári szónokok következtek. Ezeknek sorát Suciu Ioan volt miniszter nyitotta meg, aki a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakulása alkalmából különösen azt emelte ki, hogy az országban lelki ujjászületésre is szükség van.

Utána Vlad Aurel volt miniszter következett. — Harmincnyolc évvel ezelőtt harcba hívtunk benneteket — szöjt a volt miniszter a gyűlés hallgatóságához — most pedig munkára szólítunk fel benneteket a nép és az ország megerősítése érdekében.

A demokratikus rendszerről meg kell állapítanunk, hogy teljesen csődöt mondott. Csak egy tekintély maradt az országban és ez — a Korona.

Minden igaz románnak kötelessége, hogy védőgátat építsen a Trón körül. Éljen Őfelsége II. Carol király.

Baran Coriolan dr. főpolgármester beszédében megállapította, hogy husz esztendő előtt teljessébe ment a románság régi álma. Azonban a következő

két évtized villongásokban telt el.

Apa fiu ellen, testvér testvér ellen küzdött és az embereket nem aszerint osztályozták, hogy jók-e, vagy rosszak, becsületesek-e, vagy sem, dolgosak-e, vagy lusták, hanem egyedül a politikai pártokhoz való tartozás volt a mérték. Amíg a szomszédos országokban a háboru pusztításainak jóvátételén dolgoztak, nálunk minden ténykedés a széthúzásban és a közszellem tévelygésében merült ki.

A királynak köszönhetjük, hogy új szellem köszöntött be, a munka és az összefogás kor-szaka.

Csak a nacionalisták tudják megvédeni a földet és érzik azt a lelki kapcsolatot, amely az ősök sírjához fűzi őket. Felszólította a résztvevőket, hogy békéljenek meg, felejtsek el ami volt s közös akarattal kiáltanak élejt Őfelségére. (Leles tapsvihár és éljenzés.)

Coste Iuliu dr. volt prefektus szintén kemény bírálatot mondott a múlt hibáiról. Hangoztatta, hogy a politikai pártok harca hozzájárult az ország erkölcsi hanyatlásához és a tekintély csökkenéséhez.

A király felismerte a helyzet tarthatatlanságát és egységes frontot alkotott, amelybe az összes polgárok beléphetnek, nyelvi és felekezeti különbség nélkül, hogy az összesség javára együtt munkálkodjanak.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjában résztvevő németek nevében, akik különben szép számban jelentek meg a gyűlésen, Riesz József dr. orvos beszélt.

— A németeknek — mondotta Riesz dr. — mint építő szelleméről ismert népek, a románsággal vállvetve együtt kell dolgoznia az ország ujjászületése érdekében.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a német nép csak akkor vezethet értékes munkát, ha megőrzi németiségét és faji öntudatát. Megigérjük a magunk részéről, hogy legjobb tudásunk szerint szolgáljuk a haza érdekeit.

Riesz dr. vezényletére a jelenlévő németek háromszor „Sieg-Heil“-t kiáltottak Őfelsége II. Carol királyra.

Facset nevében Orda Gheorghe gazda beszélt,

majd Gherman Eftimiu a munkásság nevében hangsúlyozta, hogy ma az egész ország, a munkásság, a parasztság, mindenki egy pártban egye sült. Beszéde végén éltette Ralea Mihail munkügyi minisztert.

A tanszemélyzet nevében Topliceanu Traian, a kereskedők nevében Catina Vasile beszélt, majd Jelelean Ion igrisi gazda mondott beszédet. Az

Határozati javaslat

„A gyűlés résztvevői örömmel üdvözlük a polgároknak a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való tömörülését, amely az országnak és a nemzetnek legyőzhetetlen erőt és a boldog jövőbe vetett reményességét biztosítja. Ezért kifejezik ama meggyőződésüket, hogy ez az erős kormányzati eszköz a jó hazafiak becsületességére és képességeire alapozódik, akik munkakészségükkel hozzájárulnak az ország fejlődéséhez és a Korona ragyogásához.

Az arcvonal tagjai révén kiküszöböli a demagógiát és a káros széthúzást, küzdeni fog a románok elsőbbségének biztosításáért, a román állam és nemzet alapjainak megerősítésére alkalmas kezdeményezések ösztönzésére.

A gyűlés tetszéssel fogadja azt a tényt, hogy a másnyelvű és felekezeti polgárok is beilleszkedtek az új szervezetbe, mely gazdasági, vallási és kulturális téren az ő fejlődésüket is biztosítja, ezzel is igazolják, hogy azonosítják magukat a román nemzet legmagasabb eszményeivel: az ország és a király iránti határtalan szeretettel és a határok megvédésének áldozatkészségével. Az új arcvonalnak a temesi helytartóság területén élő tagjai bizalommal várják, hogy az új törvények, melyek a vidéki lakosság, a céhek és az összes szakmai szervezetek színvonalának emelését célozzák, teljes egészében és az összes társadalmi osztályok javára alkalmazást nyerjenek.

A gyűlés mélyszépség alattvalói hódolattal gondol Őfelsége II. Carol királyra, az ország ujáteremtőjére és biztosítja, hogy ennek a fontos országrésznek minden fia egész román lélekkel, szeretettel és bizalommal veszi körül és minden szellemi, erkölcsi és anyagi erejét a rendelkezésére bocsátja, a nagy eszményeknek megvalósítására: a nemzet megerősítésére és a trón felmagasztalására.

Gafencu külügyminiszter nagy beszéde Galatiban

Galatiból jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Frontja Galatiban is nagygyűlést tartott, amelyen szintén nagy tömegek vonultak fel. Megjelent a gyűlésen Gafencu külügyminiszter is, aki nagy beszédet mondott, amelyek során a következőket hangoztatta:

— A mai fenyegető időkben kötelességünk, hogy egyesüljünk a politikai pártokon felülülva. Emlékszem, hogy egy évvel ezelőtt a képviselőválasztások során 10-12 politikai párt vette fel a harcot ebben a megyében és arra is emlékszem, hogy mennyi munka, jóakarát és energia veszett kárba.

A pártok közötti féltékenységet és harcot meg kellett szüntetni,

mert olyan időkbe élünk, amikor a közös vesztéssel szemben valamennyiünknek egyesülnünk kell. Most nem választásról van szó, hanem az ország sorsáról és

hallhatjuk legfőbb vezérünknek, az ország királyának hangját, amely szerint az ország-nak béké-e és egyetértésre van szüksége.

Megbízást kaptam a külügyi tárca vezetésére és ezt a megbízást örömmel fogadtam el, mert mindig érdekelték ezek a problémák.

Itt, a Duna deltájánál, amelynek geopolitikai szempontból rendkívüli fontossága van, jelentem ki, hogy nagy áldozatokat kell hoznunk szabadságunk megvédésére. Mi békeségben akarunk élni, a Duna mentén valamennyi állammal. Azon barátainkhoz, akik a Duna mentén élnek, reméljük, hogy egy új nagyhatalom is csatlakozni fog, amelynek szerepe a Duna mentén mind jelentősebbé válik, és ez a német birodalom.

Reméljük, hogy ez a nagyhatalom együtt működik velünk a nemzetközi kérdésekben, amelyek a dunai hajózást is felelelik.

— Egy olyan országban, ahol a lakosság 80 százaléka román.

iparosok szónoka Danciu Constantin volt, aki az ifjuság nevében Bugariu Aurel beszélt.

A szónoklatok elhangzása alatt a megjelentek rendkívül lelkes magatartásról tettek tanubizonyosságot. A szónoklatok után Gropsian Mihai dr volt szenátor felolvasta a nagy lelkesedéssel fogadott határozati javaslatot, amely a következőképpen hangzott:

A gyűlés hódolótáviratot küldött Őfelségének és táviratban üdvözölte a pátriárka miniszterelnököt, majd Lazarescu dr. püspök zárószavai után a királyhymusz hangjaival végetért a nagygyűlés.

Aradmegyében közel 10.000 német vétette fel magát a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

Miként megírtuk, az aradmegyei németiség vasárnap, január 15-én járult zart sorokban a Német Házakban székelő bizottságok elé, ahol felvételét kérte a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Egyedül Aradon közel 2000 német iratkozott be az új egységpártba és ez a belratkozás, miután meghosszabbítást nyert, még folyamatban van.

Aradmegye német falvaiból hasonló jelentések futnak be. Így Ujaradon több, mint 1500-an jelentkeztek, viszont Guttenbrunn, Zaderlac és a többi tiszta német községekben a lakosság férfitagjai száz százalékig léptek be a Frontba.

Az eddig befutott jelentések szerint az Aradmegyében belépett németek száma meghaladja a tízezeret.

A beiratkozás, mint már említettük, még folyamatban van és ezért a németiség vezetői felszólítják néptestvéreiket, hogy minél előbb tegyenek eleget jelentkezési kötelezettségeiknek, nehogy a jogyzékek lezárása miatt abból esetleg kimaradjanak.

Vendéglősök belépése a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

Az aradi Vendéglős Szindikátus ezton hívja fel tagjai figyelmét, hogy jelentkezzenek a város-háza 90-es számú szobájában, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépésüket bejelent-sék. A jelentkezést követő nap a szindikátusi hivatalos helyiségben jelenjenek meg, hogy belépésüket bevezessék.

semmi sem akadályozhatja meg a többséget és kisebbségeket abban, hogy a közös cél elérése végett együttműködjenek.

mert együtt élnek a határokon belül. Ezek a célok történelmi és földrajzi alapon nyugszanak és gazdasági és életérdekeket ölelnek fel. Itt van előtűnik a Duna, amelynek utvonalát az Uristen jeltölte ki és évezredek óta folyik zavartalanul előtűnik. Ilyen zavartalan békét akar a román nép és kormánya arra hivatott, hogy megértő és baráti szellemben őrizze meg a másnyelvű állampolgárok gazdasági és kulturális javait. A kormány módot ad ezen állampolgároknak is, hogy a Nemzeti Ujjászületési Front soraiban működhessenek, hogy jogos törekvéseiket megvalósíthassák és dolgozhassanak azért az országért, amely megvédi őket és jogaikat.

Köszönetemet fejezem ki a román állampolgárságu németeknek, akik már elfoglalták a helyüket sorainkban. Azt kívánjuk, hogy a többi kisebbség is kövessék ezt a példát.

Mindenkinek meg kell értenie annak szükségességét, hogy egy fegyelmetett államban békés egyetértésnek kell uralkodnia, mert egy fel-forgató háboru nem hoz változást, csak összeomlást. Annak megállapításával fejezem be szavaimat, hogy a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal minden pártok fölött van, mert ez az egyesülésnek a pártja. Így akarja ez Őfelsége II. Carol király, akinek hőlcseége megértette az idők szavát és a nemzet hivatását. Így akarjuk ezt valamennyien.

URANIA premiermozgó TEL: 12-22

A legnagyobb élő karakterszínész

WALLACE BEERY

nagyszerű alakítása:

„Arizona tigrise“

Virginia Bruce, Lewis Stone,

EGY ELFELEJTETT ORSZÁGRÓL...

A négyesztendős álom vége

Egyetlen csata esett csak Illyriában és ebben a csatában asszonyok győztek a császár katonái ellen...

Paál Jób riport-sorozatának befejező része

"Elérkezett a pillanat — mondotta ezernyolcszázötvenhárom márciusában Talleyrand Párisban az osztrák követnek — amikor Napoleon császárnak újra Franciaország királyává kell lenni!" — és talán ezzel a mondattal döntött el Illyria sorsa. A dicsőséges hadsereg elveszett a kegyetlen orosz félben, egész Európa összefogott a császár ellen.

Ferenc, az após titkos megállapodást köt a porosz királlyal és az orosz cárral és kijelenti ebben, hogy amennyiben Napoleon nem adja vissza az osztrák tartományokat, ő is a koalícióba lép. Titkon szerette volna békésen megoldani a problémákat, talán sajnálta is vejét és szeretett volna lányának és unokájának boldog jövőt biztosítani. Metternichet elküldi a császárhoz: a drezdai találkozó — kilenc órán keresztül tartott Illyria utolsó esztendejének júniusában a Marcolini palotában — a végső kísérlet volt.

Metternich többek között követelte Ausztriához való visszaadást mindama területeknek, amelyek Illyria részeit alkották. Metternich feljegyzései memoárjaiban, hogy Napoleon örvengött. Kalapját és keztyűjét földhöz vágta. És — Metternich nem hajlott le, hogy felemelje azokat... Percekig tartó kínos csend... És aztán: a világ ura maga hajol le gyűrött kalapjáért és teszi vissza a helyére.

Illyria sorsa ezen a megbeszélésen, 1813. június 26-án dől el Drezdában...

Amikor október tizenhatodikán a lipcei szalon eldőrdült az első ágyú: Ljubljánában már nem volt egyetlen francia katona...

Már nem jelent meg a Télégraphe és az utolsó guvernőr, Fouché is rohant Páris felé.

Életének negyedik esztendejében, tíz nappal a születésnapja előtt Illyria meghalt.

Asszonyok csatája

Négy esztendős életéből mindössze egy csatát jegyeztek fel az annalesok.

Ezt a csatát asszonyok vívták a császár katonáival és ebben a csatában — az asszonyok győztek...

Mint olyan sokszor a császár életében és a világtörténelem nagy ütközeteinek véres csataterein, vagy trónok születésének és leomlásának napjaiban...

*

E csata színtere: a bledi tó.

Közepén e csodálatosan szép tengerszemnek kicsiny sziget áll és kilencvenkilenc lépcső vezet fel a Boldogságos Szűz tiszteletére jámbor hívők kegyes adományaiból épült kicsinyke kápolnához.

Legendák légioja övezi századok óta a bledi tó álom-szigetének kicsinyke kápolnáját. Históriaja is évszázadok messzi kódébe nyulik vissza. Biborosok, az akvilejai pátriárka, a brixeni és ljubljánai püspökök harcoltak a középkor és az újkor deceniumaiban a bledi kápolnáért és nem egyszer a pápa ösztönzésére kellett igazságot szolgáltatni.

A gót, reneszansz és a barokk adnak találkozót e templom falainál és szentelt avatott királyok emlékét hirdetik a megkopott címerek. A kékszemű és szőkehajú asszonyok, akik itt élnek a tó partjain, mesélik, hogy éjszakánként elsüllyedt harang ezüstös szava csendül fel a hullámok mélyén...

A dombokon túl a majdnem háromezerméteres Triglav sok százezeresztendős glecsereivel intget felénk. A kisebb hegyek szikláin ültek valamikor a vilják és aranyhajukat koszoruba fonva hívták a deli ifjakat.

Van a bledi templomban egy kicsinyke harang, a padovai mester: Franciscus Patavinus öntötte ezt az Ur 1534-ik esztendejében a Szűzanya dicsőségére és hosszú legendák sora csokolja lágyan a harangot... Évszázadok óta azt tartja a hit, hogy ha valaki meghuzza a harang lecsüngő kötelét és azokban a percekben, amikor megcsendülnek az ezüstös hangok, szívbéli kívánságát elküldi a Madonnához: kívánsága meghallgatásra talál és teljesedik...

Interregnum...

Már a pogányok idejében templom állt itt, a bledi szigeten és annak ellenére, hogy csak 1238-ban — tehát pontosan hétszáz évvel ezelőtt — emlékszik meg az első okmány a kápolnáról, bizonyos, hogy második Henrik, a szent, aki Albuin brixeni püspöknek ajándékozta a bledi tavat vala-

mennyi templomával egyetemben, épített ott hájléket az Ur dicsőségére. Majdnem ezer esztendő óta zarándokolnak a hívők, völgyekből és felhőkkel csókolódzó sziklák birodalmából, városok palotáiból és kunyhókból a Szűzanya oltára elé. Száz és száz év óta hordják a kegyes adományokat: aranyat, ezüstöt, drágaköveket...

Ezek a kegyes adományok okozták a csatát, amelynek 1813. márciusában volt a színhelye a bledi sziget. A császárnak kellett a pénz és az ágyú... Parancs jelent meg a ljubljánai Télegraphban, amely elrendelte, hogy a bledi kápolna kincseit be kell szolgáltatni. Klinar Jakab kereskedő olvasta a hírt Ljubljánában és kétségbeesetten sietett azzal haza, Bledbe. Másnap gyűlésre jöttek össze a környékeliek és hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy alázatos kérvényben esedeznek a franciákhoz: ne bántsák a kápolna kincseit és ha a császárnak sürgősen pénzre van szüksége: a hívek inkább megveszik a kincseket... A bledi „maire” — ekkor ez volt a neve a bírónak — maga vitte az instanciát Ljubljánába, de — eredmény nélkül...

Az illyr kormányzóságban ekkor interregnum lehetett: Junot már utólért a végzete, Fouché még nem jött meg. Ki helyettesítette a guvernőrt — nem tudja senkisé. De bizonyos, hogy a helyettes elutasította a bleliek kérelmét és pár nappal mulva, a farsang ideje alatt a domanenreceveur — adószedő — jelent meg Bledben egy ljubljánai ékszerésszel, akinek kötelessége lett volna megbecsülni a Madonna kincseit. A nagyobb nyomatek kedvéért nyolc francia katona is volt velük...

Ott, ahol most a Grand Hotel Toplice tündérpalotája emelkedik a tó partján, szállt csónakba a francia adószedő. De a szigeten nem tudott kikötni, mert az asszonyok félreverték a kápolna harangjait és ellökték a part felé közeledő csónakot. Viharként száguldott végig a földi paradicsom partjain a hír: „a franciák Isten Anyját akariák megrabolni!” és seprővel, kapával, botokkal siettek mindenfelől az asszonyok a kápolna kincseinek megmentésére. Közben beállt az éj és a francia adóhivatalnok dühösen tért vissza a bledi partra, ahol megparancsolta a bírónak, hogy másnap jöjjen el vele a szigetre és legyen segítségére a hivatalos aktusnál.

A következő napon a francia adószedő nyolc katonával próbálta meg, hogy eleget tegyen a parancsoknak.

A környező templomok valamennyi tornyában félreverték az asszonyok a harangokat...

Száz és száz asszony tartotta megszállva a szigetet és csónakok keringtek a majdnem ezeresztendős kápolna körül. A franciák a partnak azon a helyén próbálkoztak csónakba szállni, ahol most a jugoszláv királyi család nyári palotájának facade-ját verik vissza a bledi tó hullámai. Egy bátor asszony — fel kell jegyezni a nevét: Ursula Frjan Zelece-ről — megragadta az őrmester lovának kantárát és ráncigálni kezdte a francia katonát. Ez kirántotta pisztolyát és a vitéz asszonyra lött: Mária azonban megvédte védőjét és Ursula Frjan-t nem érte a francia golyó... A lövés zajára mindenhonnan előrohantak az asszonyok és — a franciák csapata a „tulerő” előtt visszavonult... Az őrmester ugyan azt írja jelentésében, hogy férfiak támadták meg őt női ruhákban, de ez nem igaz. A bledi és környékeliek lányok és asszonyok mentették meg a Boldogságos Szűz kincseit, amelyek meg vannak ma is, részben a ljubljánai muzeumban, részben a csodálatosan tiszta tó szívében Isten akaratából elnyuló sziget közepén, a Megváltó vérző szíve alatt...

Egy el nem készült szobor...

Ljubljána egyik legszebb terén hatalmas obeliszk hirdeti Napoleon emlékét.

A felirás rajta: francia és szlovén és a császár betűje felett az imperator koronája.

Illyriában nincsen több szobra a gloire nemzetének.

De: Trogirban, a középkor itt felejtett városában, ahol öreg palazzók között a halántékunkon érezzük a lovagok idejének ájtatos lüktetését, olajerdők és szőlőhegyek szomszédosságában, nem messze attól a régi malomtól, amely a Habsburgok bukása után alapot adott a Habsburgoknak arra, hogy jussot formáljanak a dalmát tengerpartra,

megbámulhatja a vándor azt a fehér márványból faragott szobortalapzatot, amelyre — sohasem emeltek ércből öntött emléket annak, aki ezt megérdemelte volna...

A Baedeker nem mesél erről a félbemaradt szoborról és trogiri kalauzomtól, Stankovics Antaltól tudom csak meg, hogy itt, szomszédosságában az öreg házaknak, amelyekben évszázadokon át lantos diákok daloltak, hegedősök mondták el pletykáikat és amelyeknek rácsos ablakai mögött cinőberrel irták a kodexet: akarták felállítani Marmont marsallnak, Ragusa hercegének és Illyria helytartójának bronzba öntött, vagy márványba faragott szobrát. Mikor? E kérdésemre még Stankovics barátom sem tud feleletet adni.

... A szobor nem készült el soha és a márványtalapzat csonkán áll a széles kapu előtt, amelynek márványcsarnokában egykoron idegen hajósok várták türelmesen a kapu nyitását. Az utókor hálátlan volt Marmont marsall emlékével szemben.

... Az emléke éppen úgy szertefoszlik, mint Napoleon álma: Illyria...

Állatívatatásu járművek és kézikocsik összeírása

Az aradi központi rendőrség közlekedésügyi osztálya közli: Aradvárosnak 1938. október 22-én megjelent 43-as számú hivatalos lapjában közölt szabályrendelete alapján, az állatok által vont járművek megadóztatására vonatkozólag *uiból ellenőrzés alá veszik és összeírják az állatok által vontatott járműveket.* Ez egyformán vonatkozik az igavonó állatok által vontatott járműveken kívül a kézikocsikra is. Ezért a fent említett járművek tulajdonosai kötelesek az alább közölt sorrend szerint a rendőrség közlekedési ügyosztályán a részükre megállapított határnapon kocsiikkal egyült megjelenni:

Január 18-án 202—500, 19-én 501—800, 20-án 801—1100, 21-én 1101—1400, 23-án 1401—1700, 25-én 1701—2000, 26-án 2001—2300, 27-én 2301—2600, 28-án 2601—2900, 31-én 2901-től végig.

Az érdekeltek reggel 8—2 óráig jelentkezhetnek a rendőrkvesztura épületében működő közlekedési ügyosztályon. Ugyancsak jelentkezni tartoznak azok is, akiknek a fenti kategóriákba tartozó járműük van és eddig még nem sorszámozatták a rendőrség közlekedési ügyosztályán. Mindazokat, akik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, a törvény teljes szigorával sújtják.

Ujabb halálos vasuti gázolás Arad közelében

Szombatról vasárnapra hajló éjszaka újabb halálosvégű szerencsétlenség történt Aradon. Hajnali 5 óra tájban Möt Gheorghe vasuti váltóőr, aki az Arad—Pécska közötti vasútvonalon, Buzsák közelében levő 3-as számú órháznál teljesített szolgálatot, megdöbbenéssel látta, hogy a város határában elhúzódó 2-es és 3-as órház közötti szakaszon egy rettenetesen öszszeroncsolt férfi holtteste fekszik a sín páron. A váltóőr az esetről telefonon értesítette központi rendőrség ügyeletét, ahonnan *Cojocariu* Liviu rendőrkapitány szállt ki a helyszínre *Curtutiu* Maria dr. hatósági orvosnővel. A vizsgálat során kiderült, hogy az áldozat *Manczmann* János 27 éves aradi, Moldovei-ucca 5. szám alatt lakó szabósegéd, akit az 5 órakor Aradról Pécska felé induló személyvonat kerekei gázoltak halálra. Egyelőre nem sikerült tisztázni, hogy véletlen szerencsétlenség vagy öngyilkosság esete forog-e fenn.

CORSO: 5, 7.15 és 9.15.
Sudermann „Heimat” c. műve után
ZAREH LEANDER csodás alakítása
„MAGDA”
Heinrich G., Paul Hörbiger, Leo Slezak

„A román nép nem tesz sértő megkülönböztetést az állampolgárok között“

— írja a kormány szócsöve, a „Romania“

A kormányhoz közelálló „Romania“ külpolitikai szerkesztője figyelemreméltó megállapításokat fűz a kormány és a német kisebbség között létrejött egyezményhez. Többek között utal arra, hogy a németországi lapok elégtelleg fogadták a megállapodás hírért, majd hangzott, hogy a román közvélemény is örömmel üdvözölte a német kisebbség belépését a Nemzeti Ujjászületés Frontjába.

A továbbiakban a magyar kisebbség vezetői és az illetékes kormánytényezők között folyó tárgyalásokról tesz említést s ezzel kapcsolatban hangsúlyozza a román

nép megértő szellemét, amely nem tesz sértő megkülönböztetést az állampolgárok között.

Cikkét így fejezi be: „A közel húszmillió román egységes sorai között, népi származásra való tekintet nélkül, sohasem lesznek első és másodosztályú állampolgárok. — mert ez a megkülönböztetés távol áll a román lélektől — hanem a jogok és kötelesek teljes egyenlősége az ország valamennyi fiára nézve, akik ugyanazt az eszményt, ugyanazokat a törekvéseket és érdekeket szolgálják.“

A spanyol nemzetiek elfoglalták Tarragona és Reus városokat

Második vonalra vonultak vissza a köztársaságiak

Barcelonából jelenti a köztársasági hadsereg főparancsnoksága: Az Ebro szakaszon folyó legújabb hadművelet arra kényszerítette a köztársasági hadsereget, hogy az előre jól elkészített védelmi vonalra harc nélkül visszavonuljon, ami rendben meg is történt. Erre a visszavonulásra a köztársasági hadsereg már régen el volt készülve és ezáltal két hegycsoporthoz képezi a természetes védelmi vonalat.

Burgosból jelenti a nemzeti csapatok főparancsnoksága: A nemzeti hadsereg vasárnap délelőtt bevonult Tarragona városba, amelyet elfoglaltak. Ennek a városnak kiemelkedő stratégiai jelentősége van. Tarragona és Reus városának elfoglalása pedig egyúttal megrövidítette a frontot 100 kilométerrel.

Tarragonából jelenti: A nemzeti csapatok bevonulása alkalmával a visszamaradt lakosság lelkes tüntetést rendezett.

Köztársasági oldalról hangoztatják, hogy a front megrövidülése által a köztársasági védelmi front megerősödött.

Perpignanból jelenti: A spanyol határról 18 gépkocsi érkezett tele ezüsttel, 36 millió frank értékben, mely municiórendelések ellenértékét képezi.

Madridból jelenti: Addig, amíg a köztár-

saságiak az Ebro mentén folyó harcok során kénytelenek voltak visszavonulni, az alatt a Badajoz fronton nagy győzelmet arattak a nemzetiek felett. Sikerült ugyanis Assuaya mellett áttörni a nemzetiek vonalát, akik kénytelenek voltak visszavonulni. A köztársasági csapatok Palavera de Raina irányában haladtak előre és sikerült 38 kilométerrel előbbre jutniok Palavera irányában.

A váratlanul elért győzelem nagy lelkesedést keltett a köztársasági területen.

Megnyilt a jugoszláv parlament első ülészaka

A horvát ellenzék távolmarad a törvényhozás munkájától

Belgrádból jelenti: Vasárnap az egységszerű ellenzék szerb csoportja ülést tartott. A belgrádi ellenzéki csoport már előzetesen megállapodott a horvát ellenzéki csoporttal, hogy a szerb ellenzékiek a horvát képviselőktől eltérően részt fognak venni a hétfőn megnyíló új parlament ülésén. Így 21 ellenzéki képviselő vesz részt az új szkupstina munkájában.

Belgrádból jelenti: Hétfőn délelőtt 9 órakor nyílt meg a képviselőház első ülése. Nagy feltűnést keltett a megnyitó ülésen, hogy a de-

mokratikus ellenzék 21 tagja, köztük Zsifkovics tábornok, a volt diktátor is megjelent. A megnyitás után a szkupstina kedd reggelre elnapolta magát.

Belgrádból jelenti: A horvát parasztpárt és a független szabadelvű párt képviselői vasárnap Maček elnökével ülést tartottak. Határozati javaslatukban kiemelték a népek önrendelkezési jogát és a horvát népek azt a jogát, hogy egvedül legyen ur a maga területén. A javaslat leszögezi, hogy a horvát nép 20 éven át harcolt, hogy megvalósítsa ezt a jogát. A horvát nép nem tűrheti, hogy elvegyék tőle jogát a saját sorsáról való döntésre vonatkozólag.

A horvát népképviselők felhívást intéztek az állam minden ténvezőjéhez, a külföldi államokhoz és a nagyhatalmakhoz, hogy a horvát kérdést a népek önrendelkezési joga alapján oldják meg és vessenek véget a jelenlegi tartózkodatlan és veszedelmes helyzetnek. A horvátok egvéként leszögezik követelésüket a szerb néppel, amely nem felelős a most uralkodó irányzatért.

Nem vethető ki visszamenőleg az 5 százalékos városi lakbérleti illeték

Az ötszázalékos városi lakbérleti illetékek ügyében, a melynek kirovása ellen számos felelkezés érkezett be, hétfő délután tartotta a felelkezési bizottság az első tárgyalásokat. A bizottság elnöke PRECUP vezető járásbíró, tagjai a város részéről JEGESSY Károly dr. városi főügyész, a város közönsége képviselőiben pedig STUPARIU Ioan nyugalmazott városi adóhivatali főnök, Stupariu résztvétele ellen különben több kifogás hangozott el, éppen azért, mert városi nyugdíjas és ezeknek a kifogásoknak ügyében a napokban döntenek. Az első ügyben, amely a bizottságot foglalkoztatta, egy ismert aradi ügyvéd jelent meg és kérte a kivétel megsemmisítését, hivatkozással arra, hogy a városvezetés visszamenőleg akarja bevételezni ezt az illetékemet, ami megengedhetetlen. Miután az ügyvéd jogilag alaposan alátámasztotta érvelését, a bizottság szótöbbséggel döntött, amennyiben helyt adott a felelkezésnek és megsemmisítette a kivételt, amelynek csak egy részét ismerte el jogosnak. Ugyanis megállapította a bizottság, hogy a kivételi jegyzőkönyvekben mindenütt hivatkozás történt az 1938. októberében megjelent 43-as számú városi hivatalos közlönyre, amelyben az ötszázalékos illeték bevezetéséről szóló szabályrendelet nyilvánosságra hozták. Már pedig a szabályrendelet nem bírhat visszaható erővel és így az ötszázalékos lakbérleti illeték fizetése csak 1938. októbertől rendelhető el. A döntés

elvi jelentőségű, mert hiszen a felelkezési bizottság nyilvánvalóan az összes ezentul is eléjük kerülő ügyekben szintén hasonló döntést fog hozni. A délután folyamán közel ötven hasonló ügy foglalkoztatta a felelkezési bizottságot és az itt elhangzott döntések nagy feltűnést keltettek városszerte.

Mandzsukuo is csatlakozik a kommunistaellenes frontvonalhoz

Tokio. (Rador.) Mandzsukuo állam miniszterelnöke tegnap bejelentette, hogy Mandzsukuo már akkor elhatározta csatlakozását a kommunistaellenes frontvonalhoz, amikor az új állam megalakult. Eppen ezért Japánnal együttműködik a kommunista internacionálé ellen.

Bucurestiben folytatódnak a kormány és a magyar kisebbség vezető férfiainak tanácskozásai

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Jelentették, hogy a Silviu Dragomir dr. kisebbségi fő kormánybiztos által a magyar társadalmi és politikai vezetőivel Kolozsvárról megkezdett tárgyalásait, amelyek a magyar nemzeti kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépését célozzák, Bucurestiben folytatják. Kolozsvári jelentés közli, hogy hétfőn Kolozsvárról a fővárosba utazott Bánffy Miklós gróf, dr. Szász Pál és Vásárhelyi János református püspök, hogy a Bucurestiben tartózkodó dr. Gyárfás Elemérrel együtt érintkezésbe lépjenek az illetékes kormánykörökkel.

Ciano gróf olasz külügyminiszter jugoszláviai vadászata

Belgrádból jelenti: Ciano olasz külügyminiszter 19-én reggel 9 órakor érkezik Bélmónostorra, ahol ünnepélyesen fogadják. Az olasz külügyminiszter két-három napos vadászaton vesz részt.

Nehézségek a budapesti Belvárosi Színház vezetése körül

Budapestről jelenti: A Belvárosi Színház vezetésében nehézségek álltak elő és a színművészeti kamara ennek folytán választmányi ülésen foglalkozott a színház ügyvezetésének átadásával. Valószínűnek látszik, hogy a kamara az átadás megtörténteig Patkós Györgyöt, a Nemzeti Színház volt titkárát delegálja vezetőnek és mellette Mihályffy Béla és Zborav Lajos fogják vezetni az ügyeket. A Belvárosi Színház különben valamennyi tagjának felmondott.

Bíróság elé kerül a kémkedéssel vádolt san-sebastiani angol konzul

Londonból jelenti: Goiding volt san-sebastiani angol konzul rövidesen a nemzeti spanyol törvényszék elé állítják. Eljárás indult a felesége és egy Lagardia nevű nő ellen is, aki a sansebastiani angol konzulátuson, mint titkárnő működött.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürögnyelv: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 540 lei || Negyedévre 210 lei
Folyó ... 420 „ || Egy hónapra 70 „Gyertyát kér egy magános
Robinson

St. Pierreből jelentik, hogy a Kondor nevű magányos yacht tulajdonosa, Sir Allan ReY megjelent a reunioni katonai parancsnoknál és azt a szokatlan kérését adta elő, hogy a Rodriguez-szigetén teljes magányban élő egyetlen ember, név szerint Heinz Mischel számára küldjön félmázs gyertyát. Elmondotta, hogy mikor yachta a sziget mellett elhaladt, egy csónakban ülő emberre figyelt fel a yacht kormányosa. Kiderült, hogy a csónakos nem más, mint a Rodriguez-csoport egyik szigetén teljes visszavonultságban élő Mischel, aki a gyertyakérelmet azért adta elő, mert vallomása szerint minden éjszaka lámpát gyújt a sziget legmagasabb pontján és így figyelmezteti a hajókat a szárazföld közelé-
tére. — Lámpájából azonban hetekkel ezelőtt kifogyott a gyertya. A yacht tulajdonosa csak néhány szálát bír átengedni neki s ezért közvetítette a kérelmet a katonasághoz, amely haladéktalanul teljesíteni fogja a Robinson kérelmét.

— IDŐJÓSLAT. Szép idő várható, derült éghelttel és tavaszi napsütéssel.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.67 és fél, London 20.70, Newyark 442.68, Brüsszel 74.84, Amszterdam 240.60, Berlin 177.55, Milánó 23.30, Varsó 83.60, Prága 15.14, Szófia 540, Belgrád 10

— FEBRUÁR 27. — NEMZETI ÜNNEP. Már a múlt esztendőben elhatározták, hogy február 27-én, az alkotmány életbelépésének napján az egész ország területén nemzeti ünnep lesz. E nap teljes vasárnapi munkaszünet, Bucuresztiben és a királyi helytartóságok székhelyein nagy ünnepeket rendeznek.

— Megszűnik az udvari gyász. A miniszterelnökség hivatalosan közölte, hogy miután január 18-án lesz hat hónapja annak, hogy Maria királyné elhunyt, ennek következtében január 19-én megszűnik a hathónapos udvari gyász. — Különben Valdemar dán királyi herceg halála alkalmából a román királyi udvartartásban nyolcnapos gyászt rendeltek el. Az udvari gyász január 14-én kezdődött.

— Külföldi újságírók a sajtóminiszternél. Bucuresztből jelentik: Eugen Iteanu sajtó- és propagandügyi miniszter kihallgatáson fogadta Hawes asszony amerikai újságírónőt, a Washington Post kiküldött tudósítóját, valamint Khoury egyiptomi újságírót.

— Nem vezeték be országosan a közjegyzői intézményt. A napokban híre járt, hogy az igazságügy-miniszterium törvényjavaslatot készít, amely a közjegyzői intézményt az egész országra kiterjeszti. Ebben az ügyben az Ügyvédszövetség megkereséssel fordult az igazságügyminiszteriumhoz, amely válaszképpen cáfoló nyilatkozatot adott közre. A miniszterium megállapítja, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek.

— Meleg ételeket is árusító élelmiszerüzletek zárórarendje. Bucuresztből jelentik: A munkügyi miniszterium rendelete értelmében azokat az élelmiszerüzleteket, ahol meleg ételeket is készítenek, a vegyes élelmiszerüzletek közé sorozzák és ezek déli szünete fél 2-től fél 4-ig tart, este pedig 8 órakor kötelesek zárni. Vasárnap és ünnepnap ezek az üzletek zárva tartandók.

— Gyűjtések megrendszabályozása. A temesi királyi helytartóságtól az aradi városházára átirat érkezett, amelyben közli, hogy az egyéni és magáncélokat szolgáló gyűjtés szigorúan tilos. Ennek következtében mindazokat, akik ilyenirányú kérvényeket terjesztenek elő, vissza kell utasítani. A kárt szenvedett lakosság (árvizkárosultak, tüzkárosultak) megsegítéséről a helyi hatóság gondoskodik.

— Száztizenhatezer leí kártérítés a nyelvviszga miatt elbocsájtott városi tisztviselőnek. Nagyváradról jelentik: Érdekes, régóta húzódó ügyben hirdetett ítéletet a nagyvárad munkabíróság. Gara József, a városi vízüzem volt főgépésze indított keresetet a város ellen, miután 1938. május elsején felmondás nélkül elbocsátották állásából azzal az indoklással, hogy a legutolsó nyelvviszgan nem felelt meg a követelményeknek. Az elbocsájtás ellen a temesvári közigazgatási bírósághoz fellebbezett Gara József, ahol az a félvált, hogy nem köztisztviselő és így nem kötelezheték a nyelvviszgarra, egyébként is 1913. óta állott a város szolgálatában és huszonötévi szolgálati idő után mint főgépészt nem bocsájthatták el állásából. A temesvári közigazgatási bíróság helyt adott a fellebbezésnek és megsemmisítette a felmondást, de ez ellen a határozat ellen a város a legfelsőbb fellebbezési bizottsághoz jelentett be fellebbezést. A legfelsőbb közigazgatási bíróság helybenhagyta a temesvári közigazgatási bíróság határozatát és Gara Józsefet a munkabíróság elé utasította, hogy ott szerezzen érvényt egyévi felmondásának, a tantiémek és a szabadságidő kifizetésének. A munkabíróság többszöri tárgyalás után most hozott ítéletet, amely szerint a város 116 ezer leit kell fizessen az elbocsájtott főgépészeknek, egyévi felmondás, valamint a tantiémek és az elmaradt szabadságidő megfizetése címén.

Német, vagy lengyel volt Kopernik?

Varsói jelentések szerint Pomerániában a németek és a lengyelek között nagy vita indult meg akörül, hogy Kopernik Nicola, a világhírű csillagász német volt, vagy pedig lengyel? A németek németnek vallják a csillagászt és nemrég a pomerániai német közösség levelezőlapokat nyomtatott, amelyen mint a lengyelországi német közösség legnagyobb szellemét tüntette fel a csillagászt. A lengyelek nem hagyták annyiban az ügyet és a hatóságok elkobozták a levelezőlapot. Erre az intézkedésre a németek azzal válaszoltak, hogy keresetet indítottak az elkobzás miatt. Az érdekes ügyben január 25-én lesz tárgyalás és ekkor dől el, hogy a világhírű csillagászt a németek, vagy pedig a lengyelek vallhatják-e magukénak.

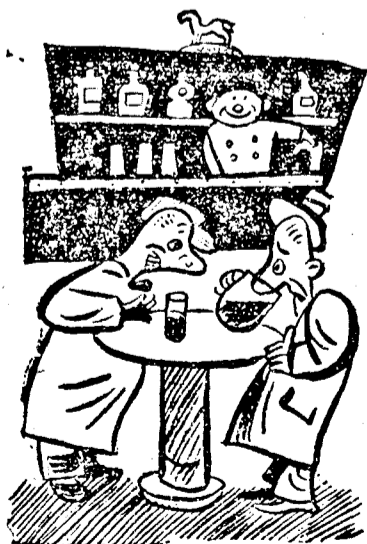
— Elmaradt a Magántisztviselők Céhének megalakulása. A magántisztviselők céhének tegnap kellett volna alakuló közgyűlést tartania a nyomdászotthonban, a közgyűlés azonban az engedély meg nem érkezése miatt elmaradt. A megjelentek között ott voltak Lugos és Arad képviselői is. A magántisztviselők között belépési nyilatkozatokat osztottak szét, amelyeket szerdái kell a nyomdászotthonba kitölteni. A közgyűlést két héttel később, január 29-én tartják meg.

A fáradtságot az izmokban felhalmozott mérgek okozzák Diana sóborszesz bedörzsölés felélenkít.

— Vadászati tilalom. A mai nappal megkezdődött az egész országban a nyulakra vonatkozó vadászati tilalom. Most már csupán ragadozókra lehet vadászni, kivéve ezek közül a földművelésügyi miniszterium által tiltottakat, Vadkacsán és vadludon kívül egyelőre minden más vadra tilos vadászni.

— A SZINHÁZÉPÜLETBEN LÉVŐ ÜZLET-HELYISÉGEK BÉRBEADÁSA. Január 28-án tartják meg a Palace-kávéháza kiírt versenytárgyalást. Ezenkívül döntenek ugyancsak a színházépületben levő Caracioni testvérek bérletében levő volt Kánya-étterem öt évre szóló bérbeadásáról is. Ugyancsak ezen a napon tartják meg az üresedésben levő volt Krausz Paulina féle helyiségre is az árlejtést.

Egyéni álláspont

— Ejnye, a kutyafáját! Egy légy esett a sörömbel!

— Ne törődj vele, pajtás. Mit tud egy ilyen kis állat inni!

„Deritse ki!”

A HATOS SZÁMU REJTVÉNYÜNK HELYES MEGFEJTÉSE: Kenyon Riggszet tartóztatta le. Minthogy a hiteles megállapítás szerint Gray a halántéklövéstől azonnal meghalt, nem akaszthatta vissza a telefonhallgatót a helyére, már pedig Riggs azt vallotta, hogy a hallgatót leemelte a horogról, amikor felhívta a rendőrséget.

— A kolozsvári lutheránus egyházközség új főgondnoka. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári lutheránus templomban vasárnap iktatták be ünnepélyes külsőségek között az egyházközség új főgondnokát, dr. Hintz György gyógyszerészt. Hintz György dr. a nemrég elhunyt neves tudós, Párter Béla dr. örökébe lép, amidőn átveszi a kolozsvári egyházközség főgondnoki tisztségét.

— Németországi zsidó kivándorlók útja Aradon és Constantán át Palesztinába. Hétfőn értesítés érkezett Aradra, hogy a keddi nap folyamán a régi Ausztria területéről egy különvonaton hatszáz zsidó kivándorló érkezik Aradon keresztül Romániába. A németországi zsidó emigránsok Aradon keresztül Constantánba utaznak, ahonnan hajón folytatják útjukat Palesztina felé. Jótékony zsidók szeretetadományokat juttatnak a kivándorlóknak, akik rövid várakozás után folytatják útjukat kijelölt céljuk felé.

— KÉMÉNYTÜZ. Hétfőn este 9 óra tájban a városi autobus-garázshoz hívták a tűzoltóságot, mert az épület egyik kéménye kigyulladt. A tűzoltóság nagy készüléggel vonult ki a helyszínre és hamarosan lokalizálta a tüzet.

— Halálozás. Özvegy Kozma Istvánné, született Kovács Berna életének 72. esztendejében meghalt. Az elhunytban Kulcsár Kálmán lelkész, hittanár, a „Vasárnap” szépirodalmi lap szerkesztője és dr. Kulcsár Mihály teológiai tanár nagyszülőjét gyászolja. Temetése szerdán délután fél három órakor lesz a Felsőtemető halottasházából.

— MEGHOSSZABBITOTTAK AZ EBZAR-LATOT. A városi állategészségügyi hivatal, tekintettel a közelmúltban történt újabb ebmarási esetre, a december 26-án lejárt ebzárlatot március 26-ig meghosszabbította.

Rádiók 125 lei

heti részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Marie Chendi 9., udvari raktárban.

— Örízetbe vették a Mosóczy-telepi betörés-sorozat egyik gyanúsítottját. Beszámolt az Aradi Közlöny arról a betöréssorozatról, amelyet szombatra hajló éjszaka részben ismeretlen tettesek követtek, részben megkíséreltek több Mosóczy-telepi kereskedő üzletébe. A vizsgálat során, amelyet Marcu Viorel rendőrkapitány, a bünyügyi osztály főnöke személyesen irányított, több terhelő bizonyíték került a rendőrség birtokába, amelyeknek alapján egy őrizetbevétel történt. A gyanúsítottat a rendőrségre kísérték, ahol vallatásra fogták. Az elfogott egyelőre tagadja a terhére rótt bűncselekményt, azonban a nyomozóknak újabb terhelő bizonyíték jutott birtokukba a gyanúsított bűnösségéről.

— Ellopott aranyóra. Handoca Zamfir nyugdíjas tisztviselő, aki a Ghiba Birta-ucca 5. szám alatt lakik, fejelentést tett a rendőrségnek ismeretlen tettes ellen, aki a szombat esti színházbejáratánál kilopta zsebéből aranyóráját, amelynek értékét a fejelentő 12 ezer leiben jelölte meg. A zsebolvást kézrekerítésére megindult a vizsgálat.

— Három hónapi szabadságvesztésre ítélte az aradi járásbíró Pulca Victor volt kolozsvári rendőrkvesztort. Még az elmúlt év augusztusában fényes esküvői lakoma volt az aradi Dacia-étteremben. Reggel telé, amikor az esküvői társaság nagyrésze már szétoszlott és csupán néhány kitűnő hangulatban levő ur mulatozott egy asztalnál, a kis társaság egyik tagja, Pulca Victor volt kolozsvári rendőrkvesztor összeszólalkozott Tusz Ferenc és Pulca Oheorge pincérekkel. A rendőrkvesztor, a tanúk állítása szerint, mekírontott a két pincérnek és agyba-főbe verte őket. Az ügyet ma tárgyalta Olariu járásbíró az aradi járásbíróházon, ahol a pincéreket Lazar Augustin dr. képviselte. A rendőrkvesztor nem jelent meg, sőt ügyvédet sem küldött és ezért Olariu járásbíró a vádlott távollétében tárgyalta le az ügyet. Kihallgatja a tanukat s miután azok egybehangzó vallomása a pincérek előadását igazolta, bűnösnek mondta ki Pulca Victort és kétrendbeli testi sértésért háromhavi elzárásra, 3000 lei pénzbüntetésre ítélte el és elmarasztalta 2500 lei perköltséggel kiegyenlítésére, valamint kötelezte a járásbíró a volt rendőrkvesztort 10—10 ezer lei anyagi kártérítés megfizetésére.

— WIZO. A Wizo ismét új átképző tanfolyamokat létesít. Nőiruha-szabás, varrás, övkészítés, fodrászat, kozmetika, tejtermékek feldolgozásán kívül cukorka és keksz készítése, cukrárszat, müvirág és fűzőkészítés is szerepel a tanfolyamok között. A tanfolyamok január 20-án kezdődnek. Jelentkezni: Goldis-ucca 9. szám alatt, naponta 3—6-ig.

— Bemutatták az egyiptomi népnek Faruk király négyhetes kisleányát. Kairóból jelentik: Százegres tömeg verődött össze a kairói királyi palota előtt és lelkes éljenzéssel fogadott egy kis égszínkék „csomagot”. Égszínkék takaróba burkolva most jelent meg először a nyilvánosság előtt a királyi palota egyik erkélyén angol nőrsze karjaiban Feriál, az egyiptomi király egyhónapos leánya. Faruk király, Farida királyné és a négyhetes Feriál királykisasszony most érkeztek Alexandriából Kairóba, ez tette aktuálissá a négyhetes királykisasszony bemutatkozását.

— Sztrájkoló munkások összerombolták a Bata-cipőgyár kalkuttai telepét. Londonból jelentik: A cseh Bata-cipőgyár kalkuttai telepén háromezer munkás bér-emelési követelésük visszautasítása miatt sztrájkba lépett. Mivel a gyár sztrájkőrőket állított munkába, többszáz főnyi munkás behatolt a gyárba és ott nagy rombolást vitt véghez. Végül is a rendőrök sortűzet adtak le és ennek során hat munkás súlyosan megsebesült.

— MEGHALT AZ AMERIKAI SÖRKIRÁLY. Newyorkból jelentik: Ruppert ezredes, akit Amerikában sörkirálynak neveztek, Newyorkban meghalt. Ruppert ezredes az Egyesült-Államok legnépszerűbb emberei közé tartozott.

— A Zsidó Kulturházban, str. Consistoriului 18., Molnár Tibor ur tart ma este 9 órákor irodalmi előadást.

— Négyórás szobafogságra ítélték Jeruzsálem arab lakosságát. Jeruzsálemből jelentik: A óváros lakosságát a zsidónegyed kivételével arra ítélték, hogy szombat délelőtt tíz órától kezdve négy órára nem hagyhatta el lakását. A katonai hatóságok egy tiltakozó sztrájk miatt rótták ki ez a büntetést. Az arab lakosság a palesztinai hadbírószág által hozott halálos ítéletek ellen sztrájkjal fejezte ki tiltakozását.

— Sorozatos robbanások Angliában. Londonból jelentik: Londonban és Manchesterben a héten több súlyos robbanás történt. Arra gyanakszanak, hogy tervszerű bombamerényletekről van szó. Az egyik robbanás London délkeleti részén egy hatalmas villamos műközelében történt. Szerencsére itt emberéletben nem esett kár. Mig Manchesterben egymásután több robbanás keletkezett és ezek során egy ember meghalt, míg ketten súlyosan megsebesültek.

— Szabadlábba helyezték Bródy András dr. volt ruszín miniszterelnököt. Pozsonyból jelentik: A „Slovak” című lap híradása szerint Bródy András dr.-t, a ruszín kormány letartóztatástól levő első miniszterelnökét szabadlábba helyezték.

— Halálozás. özv. Böhm Jakabné közvetlenül 93-ik évének betöltése után elhunyt. Tegnap, hétfőn temették el a régi izr. temetőben.

— Öt ismeretlen Haydn-szimfónia. Newyorkból jelentik: A közelmúltban fedezték fel Haydn öt ismeretlen szimfóniáját, amelynek a kéziratait egyik londoni múzeum irattárában találták. A newyorki Operában ünnepélyes külsőségek között tartanak meg Haydn-koncertet, amelyen az öt ismeretlen szimfóniát adják elő.

— Három évre ítélték a cigánykeresztelők részegen lövöldöző csendőrt. Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt év szeptemberében a kolozs megyei San Baal községben keresztelő volt. A vigadozón résztvevő Bologa Dumitru szabadságon levő közcsendőr, aki többet ivott a kelle-ténél és a keresztelő befejezése után többed magával átvittek Rézműves Lajos cigánygazda házába és ott fölytatta a mulatozást. Ezt megelőzően Bologa hazament hogy átöltözzék egyenruhájába és fegyverével nagyobb tiszteletet biztosítson magának. A multság új színhe-lyén erőszakosan lépett fel a csendőr, aki összevere-kedett Kérezsi Gheorgheval. Több puskalövés dördült el és az egyik golyó halálra sebezte a fiatal Rostás Ioant és súlyosan megsebezett két cigányasszonyt. A katonai törvényszék most tárgyalta az ügyt és Bologát három-évi börtönrre ítélte.

— Koszorúmegváltás. Böhm Jakabné ravatalára szánt koszorú megváltása címén a Szeretetház javára a következő adományok folytak be: Éliás Jakab 200 lei, Raab Zoltán 100 lei, Mezei Izidor 100 lei, Weisz Bódog 200 lei, Reiner Szidónia 300 lei, Székely Zsigmond 100 lei.

A budapesti
EMKE kávéházban
szeptember 15-től minden este
KALMÁR PÁL
a Rádió közkedvelt énekművésze énekel,
Farkas Béla cigányzenekarával;
„EMKE-GRILL”-ben
szeptember 1-től **Szabó Kálmán**
jazz-triója játszik esténként.

— Veress Ernő dr. — pápai kamarás. Szombat délután hivatalos értesítés érkezett a kolozsvári római katolikus plébániához, amelyben a bucuresti-i pápai nunciusz közli, hogy dr. Veress Ernő helyettes római katolikus plébánost a pápa számfelletti pápai kamarássá nevezte ki.

— Fővárosi üzletek zárórája. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendelkezésének értelmében Bucurestiben és külvárosaiban 1939. január 31-ével kezdődőleg az üzleteket reggel 8 órákor nyitják és délelben 1 órákor zárják. Délután 3 órákor nyitják az üzleteket és 7 órákor zárják.

— NEM TARTÓZTATTAK LE ANNY ONDRÁT ÉS MAX SCHMELLINGET. Berlin. (Rador) Max Schmelling boxbajnok és felesége Anny Ondra filmszínésznő megcáfolták a letartóztatásukról elterjedt híreket. Az európaszerte ismert házaspár — a jelentés szerint, — Stettin melletti birtokon pihen.

— KÖZÉPISKOLAI MAGANVIZSGÁK. Bucurestiből jelentik: A középiskolai magánvizsgák, amelyeket az eredeti tervek szerint január 25-ére tűztek ki, újabb intézkedés következtében február elsején kezdődnek.

— Visszaélések a szatmármegyeli szeszelosztásnál. Szatmárról jelentik: Galin Dumitru szatmári pénzügyigazgató nagyszabású visszaélést leplezett le. Halmiban és a szatmári járás több községében hamisított szeszt foglalt le. A pénzügyigazgató megállapította, hogy a szeszjövődék pecsétjével ellátott üvegek szesztartalma 95 fok helyett Halmiban csak 83, máshol pedig 90 fok, ezenkívül pedig a Halmi községben eladásra kerülő literes üvegek tartalmából egy deciliter hiányzott. Az állam nem károsodott ugyan a gyengébb szesz forgalombahozatala által, a fogyasztók azonban kárt szenvedtek. Az üvegenkénti értékhiány ugyanis 10 leinek felel meg. A pénzügyigazgató kihallgatta a szeszelosztó több tisztviselőjét és felfüggesztésüket kérte a pénzügyminisztertől. Az ügy iratait egyébként áttették az ügyészséghez.

— Megölte a saját kakasa... Peru délamerikai államban még mindig szokásos a kakasviadalok rendezése, amelyek különben a köztársaság területén nagy népszerűségnek örvendenek. Limában, a fővárosban ismét kakasviadalt hirdettek, amelyre különösen egy Quintanilla nevű kakasenyésztő készült fel. Lelkesen edzette diszpeldány számba menő kakasát a küzdelemre és biztos volt abban, hogy csakis az ő kakasa kerülhet ki a küzdelemből győztesen. Küzdelem előtt a tenyésztő növelni akarta kakasa harcú kedvét és ezért néhány tollat kitépett belőle. A kakas a szörnyű fájdalomtól megvadultan a tenyésztőnek ugrott és csőrét annak mellébe vágta. A kakas csőre megsértette a szívet és a tenyésztő holtan bukott le kakasa mellé.

— KIVÁNDORLÁSI IRODÁT LÉTESÍT A ROMÁNIAI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETE. SÉGE. Bucurestiből jelentik: Közelmúltban számtalanszor megtörtént, hogy Bucurestiben és a kikötővárosokban ügyes szélhámosok kihasználják néhány ember hiszékenységet és pénzt zsaroltak ki azon a címen, hogy elősegítik a kivándorlásukat. A bucuresti-i lapok jelentései szerint a romániai zsidó hitközségek szövetsége elhatározta, hogy egy tájékoztató és egy kivándorlási irodát létesít, amelynek az ország minden nagyobb városában lesz fiókja.

— HETVENÖT HALOTTJA VAN AZ AUSZTRÁLIAI ERDŐTÜZNEK. Sidney. (Rador). Az ausztráliai óriási tűzvész két és félmillió fontsterling kárt okozott. Hétszáz ezer négyzetkilométer területet elpusztított a tűz. A halottak száma 75, a hajlékalanoké 10 ezer.

— MÜGUMMIGYAR NÉMETORSZÁGBAN. Berlinből jelentik: (Rador). Most épült fel a „Buna” gummigyár, ahol kalciumból és szénből állítják elő a gummit. A német lapok jelentése szerint ez a gyár néhány hét múlva szinte teljes egészében fedezni tudja a német birodalom gummiszükségletét.

— BIRÓSÁG ELŐTT A TURNUSEVERINI KÉPVISELŐGYILKOSSÁG ÜGYE. Bucurestiből jelentik: Trocan Gheorghe és Alexianu bűnperét most tárgyalja le a bucuresti-i büntetőtábla. Az egyik vádlott Alexianu a vizsgálat folyamán meghalt, így csak Trocan állíthatták a bírák elé. Mint ismeretes, a két vádlott meggyilkolta Vorvareanu Marius, turnuseverini liberális képviselőt.

— HALALOS GÁZROBBANÁS PLOESTIBEN. Ploestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt Ploestiben. Hétfőn a reggeli órákban egy munkáscsapat dolgozott a gázvezetéknel. Eddig kiderítetlen körülmények között a gázvezetékben szivárgó gáz felrobbant és a közelben lévő munkásokat a robbanás ereje a földhöz csapta. Egy Pimenic nevezetű munkás a helyszínen meghalt, kettőt súlyos sérülésekkel szállítottak a kórházba. Emleltreméltó, hogy a közelmúltban eddig négy gázrobbanás történt Ploestiben.

Éttemették Weitzen Mór az aradi textilgyár tragikus hirtelenséggel elhunyt üzemvezetőjét

Az aradi tisztviselőtársadalom mélyszégyes részvételének impozáns megnyilvánulása mellett helyezett örök nyugalomra vasárnap délelőtt 11 órákor a régi zsidótemető halottasházából Weitzen Mór, az Aradi Textilipari Részvénytársaság tragikus hirtelenséggel elhunyt üzemvezetőjét. A látszólag egészséges szervezettel férfit súlyos betegség támadta meg és a veszélyes kórt csak a betegség végső fázisában sikerült felfedezni. Nyomban szanatóriumba szállították, Budapestről orvosprofesszor érkezett betegágyához, aki azonban csak az aradi kártársai által alkalmazott kezelési módot hagyhatta jóvá. Weitzen Mór rövid, de kinos szenvedésének a hirtelen bekövetkezett halál vetett véget.

A tragikusan elhunyt üzemvezetőt a zsidótemető halottasházából temették el és a textilgyárl tűzoltók, akiknek népszerű parancsnoka volt, állottak koporsója mellett diszkrétség. Délelőtt a halottasház előtti térséget sűrű tömegben lepte el a gyászoló közönség, elsősorban a gyár igazgatósága, élén báró Neuman Ferencsel, Kleinhändler Abrissal, Mayer Hermannal, az egész tisztviselői kar, az önkéntes tűzoltók, a gyár munkássága, de ott voltak a gyászolók között Dán Oszkár igazgató, Issekutz István dr., a Kornis-család tagjai, akikkel az elhunyt rokonságban volt, valamint a városi tűzoltóság diszszakasza Chera Florian tűzoltóparancsnok vezetésével és még sokan mások, akik ismerősei és tisztelői voltak Weitzen Mórnak.

A temetési szertartás megkezdése után Vágvölgyi Lajos dr. mondott imát és németnyelvű beszédben emlékezett meg az elhunyt munkásságáról. Utána Vass Antal osztályfőnök a kártársak nevében mondott utolsó istenhozzadót, majd pedig Csenka Gábor az önkéntes tűzoltók vesztéséről beszélt és a tűzoltók megbízásából bucsuzott örökre Weitzen Móról. Weisz Sándor főkantor és a kórus gyászdalait után megindult a menet a sír felé, mely örök pihenést nyújt Weitzen Mórnak.

Weitzen Mór ravatalára szánt koszorú megváltásaként számos adomány érkezett be a hitközséghez, így a gyár igazgatóságának adománya 2000 lei, a gyár tisztviselőkarának adománya, amely ugyancsak 2000 lei volt. Hartmann József 100, Weisz Ödön és Dezső 100, Kalmár József 100, Frenkel és Bálint 250, Grünstein Armin 200, Dán Oszkár 200, Szentannai tűzoltóság 100, Huppert Fülöp 100, Glück Andor 100 lei.

O Győzelemmel zárta egyiptomi turáját az Újpest. Az Újpest csapata utolsó egyiptomi turamérkőzésén a Kairó—Alexandria válogatottja ellen meccselt és 4:1 (3:0) arányban fölényesen győzött. Vincze, Ádám, Hidasi és Zseggellér a góllövők.

— Az Aradi és Aradmegyei Vakokat Gyámoltó Egyesület f. hó 22-én, vasárnap d. u. 3 órákor tartja rendes évi közgyűlését, az egyesület irodájában, Aradon, str. Ioan Calvin 3. sz. alatt. Az Elnökség.

— A Biharpüspökiben leleplezett devizacsempészés vizsgálata. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok jelentése szerint a Biharpüspökiben leleplezett arany-csempészési ügyben a vizsgálat még folyik. Mint ismeretes, dr. Cornel Pop-Popper bucuresti-i ügyvéd sóffőjét akkor tartóztatták le a határállomáson, amikor a elegáns, kétülékes Cadillac-kocsin jelentős értékű aranyat és idegen valutát akart kicsempészni. A sóffő elmondta, hogy dr. Pop Cornel Párisban tartózkodik az egész családjával és ő utasítást kapott, hogy vigye ki a kocsit Párisba. Mint most a bucuresti-i lapok írják, a hatóságok megjelentek dr. Pop Cornel fővárosi lakásán, amely a Cerbescu-allén van és házkutatást tartottak a lakásban. Tekintettel arra, hogy a blokkház dr. Pop Cornel tulajdona, bünyügyi zárlatot rendeltek el az egész épületre, a lakást pedig lepecsételték.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68. (Tel.: 14—70.)

„SCALA” Nagyfilmek színháza
Telefon: 20—10.
Kedden és szerdán
Bus Fekete László kiuntetett vígjátéka.
„Méltóságos asszony”
Gusti Huber, Hans Moser, Theo Singen, Tibor Fialmay.
A bécsi SACHA filmgyár utolsó és legnagyobb produkciója. ÚJ FOX-JOURNAL. 5, 7.15, 9.15

Ady Endre emlékünnepelely az aradi Kölcsey Egyesületben

Tabéry Géza előadása a husz éve
elhunyt nagy magyar költőről

Husz esztendővel ezelőtt, pontosan 1919. január 27-én hunyta le örök álmra szemét egy pesti szanatóriumi szobában Ady Endre, a lángoló szavú poéta. Két évtized telt el a nagy költő halála óta és ez az aránylag rövid idő elég volt ahhoz, hogy azok is, akik annak idején ellene fordultak, megbéküljenek vele: ma, a husz éves halál-évfordulón minden magyar lelkében az elismerés és a kegyelet mélységes érzése él. Az Aradi Kölcsey-Egyesület a vasárnapi irodalmi délutánját a nagy költő emlékének szentelte és úgy a finom ízléssel összeállított műsor, mint a közönség részéről megnyilvánult nagy érdeklődés méltó ünnepi keretet nyújtott ehhez a megemlékezéshez. A kulturpalota nagytermének zsúfolt nézőtere nem csak érdeklődéssel, hanem megilletődéssel hallgatta végig az emlékelőadás műsorát, amely színes interpretációkban juttatta kifejezésre Ady Endre szellemét.

A műsor bevezető számaként az ifjusági énekkar, *Urmösi Jenő* precíz vezénylete mellett Csokonai *"A tihanyi echohoz"* és a *"Reményhez"* című műveit énekelte egyszerű összhanggal. A gyermek-kórusnak ez a kedves és üdítően ható teljesítménye meleg tapsot váltott ki. Utána *Horváth László* színművész *Emőd Tamás*, *Ady Endre* sírjáról írt, *"Itt nyugszik"* című költeményét szavalta finom eszközökkel, majd *Ady Endre "Prolog"*, *"Vér és Arany"* és *"A város leánya"* költeményeit szavalta átérzéssel és lendülettel. Az ünnepi műsor legfőbb és egyben legérdekesebb száma *Tabéry Géza* író előadása volt *Ady Endréről*. A kitűnő erdélyi író — akit személyes barátság fűzött Ady Endréhez — avatott írói vonalvezetéssel, mindig érdekfeszítő előadásában vetítette a közönség elé *Ady Endre*, a költő és az ember egyéniségét. Vácolta, hogy a költőnek mennyit kellett küzdenie ellenségeivel és igen érdekesen rá is mutatott ezeknek okaira. Adyt magyartalansággal és istentelenséggel vádolták és a támadások pergőtüzét kellett elszüneteltetni. Különösen a háború kitörésének idején. Aki a történelmi időkben idegileg is egy volt a vérző magyarsággal, annak szemében kristálytisztá lehet: — különálló feladat egy harcbanálló fiatal katonáembernek a harctérről lírát írni — itt Gyóni Gézára célt az elő-

adó — és különálló egy nemzet összességéről énekelni olyasvalakinek, aki akkor már több mint egy évtizede előrelátta a magyar végzetet.

Tabéry Géza színes előadásában beszélt *Ady* nagyváradi éveiről, *Ady* és *Goga* barátságáról, a költő édesanyjáról és Csinszkaról és ezek a színes mozaikok élénken világították meg *Ady Endrét*.

Tabéry Géza gyönyörű előadását szinte szünni nem akaró taps követte. Utána *Balogh Ernő dr.* *"Az Értől az óceánig"* című *Adyról* írott, lendületes versét olvasta fel ugyancsak őszinte nagy sikerrel. *Horváth László "Sírni, sírni"*, *"En szegény magam"*, *"Operenciás tenger"* és *"Egy ócska konflisban"* című verseit szavalta soványsággal, hatással. A műsor befejezőszámaként az SGA-ATE zenekara *Dávidházy Kálmán* kitűnő vezénylete mellett részleteket játszott *Kacsóh Pongrácz*

"János Vitézből." *Várfalvy Elza* iskolázott szopránjával és *Otrok Ferenc* nemesen csengő, erőteljes tenorjával énekelt szólórészleteket őszinte sikerrel. A szép emlékdélután a királyhimnusszal nyert befejezést

Nem lesz ügyvéd-nyelvvizsga Temesváron

Még az elmúlt év tavaszán történt, hogy több erdélyi és bánági város ügyvédi kamarájának vezetősége elrendelte kisebbségi tagjai számára a nyelvvizsgát. Ennek a kezdeményezésnek során Temesváron például a kisebbségi ügyvédeket három csoportba osztották, a csoportok élére pedig *fegyelmi előadókat* nevezték ki azzal a megbízással, hogy vizsgálja meg a kisebbségi ügyvédek román nyelvtudását és egyenként tegyen javaslatot arra vonatkozóan, hogy közülök kiket kell majd nyelvvizsgára kötelezni.

A kisebbségi ügyvédek annakidején már leszögezték, hogy *törvénytelennek tartják a kamara intézkedéseit*

és csak jogaik fenntartásával, a Kari fegyvelmőtiszteletbentartása miatt jelentek meg az előadók idézésére. Az egyik csoport tagjait a fegyelmi előadó előzetes nyelvvizsgára is akarta kényszeríteni, ennek azonban a kisebbségi ügyvédeknek csak egészen kicsi töredéke vetette alá magát. Közbejött aztán a bíróságok nyári szünete és ezzel *megszakadt a nyelvvizsgák előkészítő munkálata is.*

Ősszel ismét napirendre került a nyelvvizsga ügye és a kamara vezetősége a nyelvvizsgák mellett foglalt állást. Közben azonban

az ország többi ügyvédi kamarája nem tudott egységes álláspontra helyezkedni a nyelvvizsgák kérdésében és így Temesváron sem történtek újabb lépések.

Tekintettel arra, hogy a nyelvvizsgák kérdése függőben maradt és mint elintézetlen ügy, érthetően nyugtalanította a kisebbségi ügyvédeket, az érdekelték kérdéssel fordultak a temesvári ügyvédi kamara vezetőségéhez, ahonnan azt a hivatalos választ kapták, hogy *a temesvári ügyvédi kamara nem fog nyelvvizsgát tartani s az erre vonatkozó terveket végleg elejtették.*

Más oldalról nyert értesüléseink szerint az ügyvédi kamara vezetőségében az a belátás lett urrá, hogy a fiatal ügyvédek, akik kevés kivétellel román egyetemeken szereztek diplomákat,

tökéletesen beszélnek az állam nyelvét, ezenfelül pedig a legfelsőbb tanügyi hatóságok által kibocsátott diplomákat amugy sem vizsgálhatja felül egy ügyvédekből álló vizsgálottság. Ami pedig az idősebb kisebbségi ügyvédeket illeti, akiknek egy része esetleg nem tudta kellőképpen elsajátítani az állam nyelvét, az az álláspont alakult ki, hogy *az idősebb ügyvédek szerzett jogokkal rendelkeznek*

s jogaikat legkevésbé az ügyvédi kamara vonhatja kétségbe.

Ujra rendezték a város hidvámszedési jogát

Aradváros mostani vezetősége módosításokat hajtott végre az 1937-ben hivatalában volt átmeneti városvezetőség hidátkeelési szabályrendeletén. Az új szabályrendelet a következő intézkedéseket tartalmazza:

Aradvárosának a magyar kereskedelemügyi minisztérium 1910. október 30-án kelt engedély-irata, az 1936-os közigazgatási törvény, a temesvári közigazgatási bíróság 1938-ban és a központi közigazgatási bíróság 1933-ban kelt döntései értelmében joga van ahhoz, hogy a Maros-folyón épített vashidakon átkeelési vámot szedjen. (A szomszédos községek ugyanis a városnak ezt a jogát perrel támadták meg) 1939-40-41. évekre az átkeelési vám a következő:

Gyalogjáró részére oda és vissza: 1 lei, kerékpárosnak 2 lei, motorkerékpárosnak 3 lei, nagyobb jószág után 3 lei, konfli, vagy egyéb kocsi 3 lei, szekér (egy vagy két állattal) terhelés nélkül 3 lei, terheléssel 5 lei, két vagy négy kerekű kézikocsi terhelés nélkül 1 lei, terheléssel 2 lei, gépkocsi 5 lei, gépkocsi áruval 5 lei, üres tehérgépkocsi 5 lei, tehérgépkocsi élelemrakománnyal 10 lei, tehérgépkocsi egyéb áruval 20 lei, társas gépkocsi 20 lei, cséplőgép, kazán, gőzgép 40 lei, vetőgép 10 lei, szekér nagy áruval terheléssel 20 lei, jármű butorakománnyal 30 lei, Terhelésnek tekintendő bármely súlymenyiség, amely a 150 kilogramot meghaladja.

A városi hidvámszedők a hidfőnél kötelesek hidjegy ellenében a hidvámot beszédni. A

nyomtatott jegy 24 óráig megőrzendő. A hidhasználat vámmentes alól mentes minden katonája, aki tényleges szolgálatot teljesít, mentesek a katonák családtagjai, az állami, megyei és községi nyugdíjasok, a vagyonalanok, ha a város a szabad átkeelés engedélyezte, valamint az utak karbantartásával és felügyeletével megbízott köztisztviselők, ha szolgálatuk az átkeelés megkivánja. A polgármester engedélyezhet vámcsoökkentést, ami új rendelkezés és megállapíthat havi, vagy évi általános összegű tisztviselők, diákok, alkalmazottak és munkások, valamint ama polgárok részére, akik a Veszthelyi telepen laknak, vagy ott földdel rendelkeznek. A szabályrendelet a felettes hatóság jóváhagyása után lép életbe. A szabályrendelet további része a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

Félmillió angol font a Csehszlovákiából kivándorló zsidóságnak

Páris. (Rador.) A Reuter jelentése szerint a Csehszlovákiából emigrálni szándékozó zsidók részére 500 ezer angol fontot bocsátanak rendelkezésre palesztinai bevándorlási költségek fedezésére. Ez az összeg az Anglia által megszavazott 10 millió font előlegeként szerepelne és ezzel mintegy négyszáz család telepítését tennék lehetővé olyanformán, hogy mind egyiknek cca 1000 fontnyi tőkét juttatnának.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentúli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviselőténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Közös értekezletre ülnek össze a buza-exportáló és vásárló államok

Londoni jelentés szerint a nemzetközi buza-konferencián a jelenlévők nagyrésze hozzájárult egy olyan nemzetközi értekezlet összehívásához, amelyen ne csak buza-exportáló államok, hanem az importőr országok is részt vegyenek. Ezen az értekezleten többek között azt a javaslatot terjesztik majd elő, hogy állapítsanak meg minimális nemzetközi árat a buza részére, amely azonban magasabb legyen a jelenlegi vilápiaci árnál.

A konferencia záróülésén határozattá emelték ezt a javaslatot és hangsúlyozták, hogy az új nemzetközi értekezlet egyik fel-

adata az lenne, hogy általános tervet dolgozzon ki a buza kiviteléről.

Ennek érdekében előkészítő bizottságot alakítottak, amelyben az elnökön kívül a következő országok megbízottjai vesznek részt: Kanada, Argentína, Egyesült-Államok, Ausztrália, Szovjetország, Nagybritánia, Németország, Franciaország, Románia és Magyarország. Az utóbbi két ország képviseli az érdekelt négy dunai államot. Az előkészítő bizottság munkájának befejezése után jelentést tesz a nemzetközi buza-bizottságnak a nemzetközi konferencia anyagának összeállítására végett.

Egységes szállítási és dijszabási politikát biztosít az ujonnan létesítendő legfelsőbb tanács

Ghelveanu miniszter törvénytervezetének részletei

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában röviden már megemlékeztünk arról, hogy Ghelveanu Mihai közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter törvénytervezetét dolgozott ki a legfelsőbb szállítási és tarifa-tanács létesítéséről. Ennek a tanácsnak az lesz a feladata, hogy biztosítsa az összes közlekedési intézmények és eszközök megfelelő fejlődését egy, a nemzetgazdaság érdekeit szolgáló tarifális politika keretein belül. A törvénytervezet indoklása utal arra, hogy

az utóbbi esztendőben a szállítási kérdések megoldása érdekében kevés történt és még ma is egyes tartományok között csak nehezséggel lehet lebonyolítani a forgalmat. Máramaros pedig teljesen el van szigetelve az ország többi részétől.

„Míg a háború előtti Romániában — írja Ghelveanu miniszter indoklása — 1865-től 1916-ig 4000 kilométer vasutvonalat építettek, vagyis az évi átlag 80 kilométer volt, 1918-tól a legutóbbi évekig mindössze 280 kilométer vasutvonal épült, tehát az évi átlag alig 15 kilométert tesz ki. Sokszor fölösleges munkálatokat végeztek és elhalasztottak nélkülözhetetleneket.”

Arra utal ezután az indoklás, hogy meg kell teremteni az összhangot a vasuti, az automobillal történő, a vízi és a légi közlekedés között és aállítás kérdését egységes problémaként kell tekinteni. Hangsúlyozza ezután az indoklás aállítások ügyének nemzetgazdasági és nemzetvédelmi szempontból való fontosságát.

A törvényjavaslat szövege megállapítja,

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl feleségesség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információsiroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanadi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1. ig., d. u. 3-7. ig.

hogy az ország szállítási politikáját a minisztertanács állapítja meg a közlekedésügyi miniszter előterjesztésére. Ennek az előterjesztésnek összhangban kell lennie a nemzetvédelmi miniszter véleményével. A közlekedésügyi miniszterium mellett megalakul a legfelsőbb szállítási és tarifális tanács, amelynek rövidített elnevezése: C. S. T. T. Ez a tanács javaslatokkal és véleményvezéssel szolgál az ország közlekedési és szállítási politikáját illetően, másrészt pedig ügyel a minisztertanács által hozott határozatok végrehajtására.

A legfelsőbb szállítási és tarifális tanács főképpen a tarifa-politikával, a szállítási intézmény működésének összhangba hozatalával, a szárazföldi, vízi és légiállítás fejlesztését célzó program kidolgozásával kapcsolatban terjeszt elő javaslatokat. A kérdéses ügyekben a határozatot az illetékes miniszterium hozza meg, véleményelérés esetén pedig a minisztertanács dönt.

A fenti esetekben a véleményezés kikérése kötelező jelleggel bír. A legfelsőbb közlekedési és tarifa-tanácsnak 23 tagja van. A tanács hivatára legalább egyszer ülést tart. A törvénytervezet értelmében a tanács mellett statisztikai és tanulmányi hivatalt szerveznek.

Constantinescu nemzetgazdasági miniszter látogatása Cernautiban

Mitita Constantinescu a nemzeti szövetségi intézet vezetőivel együtt látogatást tett Csernovitzban, ahol részt vett a Suceava-tartománybeli prefektusok értekezletén, amelyet Alexianu királyi helytartó elnökölte alatt tartottak meg. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes külsőségek között történt meg a Banca de Nord (Északi Bank) új pénzügyi intézet megalakulása, délután négy órakor pedig a miniszter Suceava tartomány gazdasági életének vezetőit fogadta, akik számos időszerű kérdésben előterjesztéseket tettek.

— Gázálarccal kell ellátni a vállalatok alkalmazottait. Bucurestiből jelentik: Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter törvénytervezetét dolgozták ki, amelynek értelmében a közintézmények, valamint az összes kereskedelmi és iparvállalatok — függetlenül attól, hogy társas, vagy egyéni cég formájában működnek-e — kötelesek gondoskodni alkalmazottaik gázmaszkokkal való ellátásáról. A törvénytervezet értelmében a vállalatok kötelesek alkalmazottaik számára a gázmaszkokat legkésőbb 1939. április 30-ig beszerezni. Ezeknek ellenértékét kis részletekben vonják le a vállalatok az alkalmazottaktól. A részleteket legalább havi határidőre kell beosztani. Azokat, akik a törvény rendelkezéseit nem tartják be, 2000 leitől 200 ezer leig terjedő bírsággal sújtják. A gázmaszkok darabja 600 lei. A törvényjavaslatot már átküldték a legfelsőbb törvényelőkészítő tanácshoz.

Kereskedőknek vagy iparosoknak tekintendők-e a mézárósok?

A bucarestii kereskedelmi és iparkamara emlékirattal fordult a munkaügyi miniszteriumhoz, amelytől azt kérte, hogy változtassa meg 27.300—1938. számú rendeletét, amelynek értelmében a mézárósok a jövőben nem kereskedőknek, hanem iparosoknak tekintendők és ennek megfelelően az ipartörvény elbírálása alá esnek.

Az emlékirat rávilágít arra, hogy különbség van a mézárós-segédék és a nagyban vagy kicsinyben eladó mézárósok között. A segédék az állatok levágását végzik, míg az említett tulajdonosok kereskedelmet üznek. Végül arra is utal az emlékirat, hogy mindazok a törvények, amelyek alapján adó- és illetékkivetések történnek, a mézárósokat kereskedőknek kezelik.

Német—angol

gazdasági béketerv

Az angol—amerikai kereskedelmi szerződés megkötése az angol külkereskedelemnek több viszonylatában sok nehézséget okozott. Így különösen a német forgalom szabályozása körül merültek föl ellentétek a londoni és a berlini álláspont között. Anglia gondoskodni akar arról, hogy a gyarmatbirodalmával, különösen pedig a dominiumokkal való forgalomban a saját részesedése mindig magasabb legyen, mint Németország forgalma a birodalom bármely részével. Másfelől az angol külkereskedelmi politika nyugtalansággal nézi a német gazdasági előretörést Délkelet-Európában. A német kiviteli politikát, amely igen sokszor kelemetlen versenyt támaszt a termelési költség határán, sőt azon alul mozgó árakkal az angol külkereskedelem számára, Londonban ismételtelen nehezítették.

Dr. Schacht legutóbbi londoni útján ezek a külkereskedelmi kérdések komoly formában kerültek színpadra. Az angol kereskedelempolitika a délkeleturópai és törökországi pozíciókat sem akarja földadni, de mindenesetre el akarja kerülni, hogy a kereskedelmi ellentétek kereskedelmi háborúvá fajuljanak.

Most ez a békés megoldásra irányuló komoly szándék további angol lépésekben is megnyilvánul. Montagu Norman, az Angol Bank kormányzója, amikor a Nemzetközi Fizetések Bankjának bázelt ülésére utazik január második felében, előbb Berlinbe is ellátogat. Ez a látogatás több mint udvariasság, az angol gazdaságpolitika megkísérli, hogy megállapodásra jusson Németországgal. Hír szerint Montagu Norman és Schacht dr. berlini tanácskozását követné egy nagyobb angol szakértői bizottság németországi utazása. Sőt a Daily Herald azt is tudni véli, hogy amennyiben a két bankkormányzó meg tud egyezni egymással, Montagu Norman azonnal Hitlerrel is fölkeresné Berchtesgadenben, hogy az angol—német kereskedelmi megállapodások alapelveit lerögzítsék. Az angol gazdaságpolitika tehát kifejezetten azt az utat kívánja járni, amelyet Chamberlain választott a szeptemberi nemzetközi válság idején.

Nyilvánvalóan Schacht dr. is módosította eredeti ajánlatát. A német áruk nagyobb piacot kapnának Angliában és a gyarmatain, olyan mértékig, hogy ne veszélyeztessék az angol ipart. Kölcsönös ígéretet tenne a két ország egymás kiviteli pozíciójának tiszteltentartására, az angol terv szerint, már egyenesen leszögeznék az egyes piacokra kivihető áruk mennyiségét. Ehhez a megállapodáshoz könnyen csatlakozhatna Amerika, Franciaország és a Skandináv államok, ami megkönnyítené a valutáris ellentétek áthidalását. Ugyanakkor pedig a német tartozások csökkentését is kéri Schacht dr., de itt még határozott álláspont nem alakult ki. A kereskedelmi megállapodások lényege az volna, hogy egymás kiviteli érdekeinek szemmel tartásával egyik ország sem alkalmazná az árleszorításnak, a dömpingnek az eszközeit. Egy ilyen rendezés kapcsán viszont Schacht dr. kijelentésbe helyezte, hogy a német kormány hajlandó megengedni, hogy a zsidó kivándorlók kivihessék vagyonnuk egy részét. Ez a gazdasági béketerv került most a világgazdasági érdeklődés középpontjába. Az angol—német kereskedelmi ellentétek áthidalása nagy segítség volna a német gazdasági élet számára, ahol most gyors reorganizációs munka folyik. Különösen a német építőipar, gépipar és automobilipar átszervezését sürgetik, mert a négyéves terv keresztülvitele különben nehézségekbe ütközik.

= Megalakult a román-bolgár kereskedelmi kamara. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy Mititi Constantinescu nemzetgazdasági miniszter tiszteletbeli elnöksége mellett megalakult Bucureszben (Calea Victoriei 53.) a román-bolgár kereskedelmi és iparkamara, amely készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére a román termékek bulgáriai kivitele, vagy a bolgár termékek romániai behozatala, valamint a bolgár-román kereskedelmi kapcsolatokat érintő mindennemű kérdésben. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara tájékoztatja az érdeklődőket a bolgár-román kamara tagjai sorába való felvétel feltételeiről.

= Jelentkezés az exportörök egyesületébe. A hivatalos lap január 9-i, 7. számában jelent meg az exportörök egyesületéről szóló törvény, melynek értelmében az összes exportöröknek fel kell vésztetniük magukat az exportörök jegyzékébe. Az erre vonatkozó kérvényt a Direcțiunea Organizării și Incurajării Exportului címére (Bucuresz, Calea Victoriei 100.) kell beküldeni, legkésőbb e hó 24-ikéig. Jelentkezniök kell az összes exportöröknek akkor is, ha már tagjai volnának valamilyen létező exportör egyesületnek. A törvény rendelkezései nem vonatkoznak azokra a kereskedőkre, akik kivitellel nem foglalkoznak. A bejelentéshez szükséges kérvény, valamint a két példányban kiállítandó kérdőív az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál kapható.

= SZÖVETKEZETEK KAPJÁK MEG A LEGUTÓBB SUCEAVA-TARTOMÁNYBAN MEGVONT ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEKET. Az italmérés és szeszkereskedés romanizálását célzó eljárás során Râmnicéanu, a szövetségi központ vezérigazgatója Csernovitzba utazott, hogy a legutóbb zsidó korcsmárosoktól megvont italmérési engedélyeknek a szövetségek számára való juttatását az ottani hatóságokkal megbeszélje.

= A „Consum” legújabb száma részletesen ismerteti Constantinescu miniszter által a nemzetgazdasági minisztérium átszervezéséről készített törvény, amelynek gazdasági jelentőségével foglalkozik. A „Consum” legújabb számából kiemeljük a következő cikkeket: Külön részvénytársaságok alakultak a Malaxa Művek hadianyag- és csőgyárának kihasználására. A hazai textilipar évi 14 milliárd lei értékű készáru termel és fedezi a belföldi szükségletet. Tökét emelt a temesvári Lánggyár Rt. Akció indult az adóátvitelzés érdekében. Folytak a tárgyalások a CFR és a tölgytalpatermelők között. A múlt évi szeptemberi nemzetközi válság után ismét visszatértek a betétek a pénzügyi intézetekhez. Három és félmilliárd lei volt külkereskedelmi mérlegünk aktívuma a múlt évben. Közli a „Consum” legújabb száma a legfrissebb vállalati tranzakciókat, pénzügyi híreket, közszállításokat, cégjegyzési híreket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

A Derby County 35 ponttal vezet, mögötte pedig a sorrend: 2. Everton 32 p., 3. Wolmerhampton 29 p., 4. Liverpool 29 p., 5. Middlesbrough 28 p., 6. Charlton 26 p.

Nem „kacsá”:

Cseh és Sas Délamerikába szerződnek

Budapest. A Nemzeti Sport jelenti, hogy Cseh és Sas, a Hungária két válogatott játékosa külföldre szerződött. Mindketten utrakészen állanak és először Franciaországba vezet utjuk, majd onnan folytatják azt Délamerika felé, ahová előnyös szerződés szólítja őket. A két kitűnő játékos távozásával érzékeny veszteség éri a magyar labdarugó-sportot.

Ugyan az új kacsából!

Auer István, a bucureszti-i Rapid játékosa és edzője lesz — mint az FRFA-hoz közelálló körökben tudni vélük — az országos válogatott csapat edzője. Auerban, mint azt a keleti tura megmutatta, megvanak a szükséges képességek.

Magyarország 1939. évi gyorskorcsolyázó bajnokságait vasárnap fejezték be és nagy meglepetésre Ladányi Gedeon győzött a favorit Hidvégi előtt. A további sorrend: 3. Bácskai, 4. Vincze, 5. Ladányi Ernő, 6. Enyedi.

Jólétesült fővárosi sportkörökben úgy tudják, hogy a nemzeti bajnoki mérkőzésekkel kapcsolatosan megváltoztatják az őszi titkos bíróküldési rendszert. A hír mindenesetre megerősítésre szorul.

Tănăsescu Constantin, a kitűnő román teniszjátékos Montecarloban az ottani nemzetközi teniszverseny döntőjébe küzdött fel magát és ott is csak nagy küzdelemben maradt alul a még mindig kitűnő francia Borotrával szemben, aki 6:3, 11:9 (!) arányban győzte le a nagyszerűen játszó Tănăsescut.

A Trail Smoke Eaters kanadai jégkorongcsapat tovább folytatja diadalutját és legutóbbi mérkőzésén 8000 néző előtt Prágában a prágai válogatott korongozókat 3:0 (1:0, 2:0, 0:0) győzte le.

O A magyar ökölvívó csapatbajnokság második fordulóján az FTC a MAC ellen, a BTK pedig a BSzKR I ellen győzött egyformán 10:6 arányban.

O Brüsszelben újabb vereséget szenvedett a Telefonclub. A Telefonclub jégkorongcsapata legutóbb Brüsszelben vendégszerepelt, ahol az Étoile du Nord csapatától 10:5 arányban vereséget szenvedett. A román csapat góljain Tico, Braki, Anastaziu, Botez és Pana osztozkodtak.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik

Weitzen Mór

töretésén résztvettek, vagy részvétnyilvánításokkal valamilyen formában fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Weitzen-család.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetlen jó hitves és szeretett gyermekünk

Hegedüs Ferencné

szül. Winterkorn Franciska

töretésén való részvétükkel és koszorúikkal, valamint részvétkifejezésükkel fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet a

Hegedüs- és Winterkorn-család.

SPORT KÖZLÖNY

Ha Marinescu tábornok lesz a futballszövetség elnöke új elnököt választ a Venus és a Rapid Luchidet adminisztratív és technikai igazgatóvá nevezik ki

Bucureszti. Mint azt az Aradi Közlöny néhány héttel ezelőtt elsőknek írta meg egy fővárosi sportemberrel folytatott beszélgetés nyomán, a futballszövetségben jelentős változások következnek be. Tilea dr. elnöknek londoni követté történt kinevezése után valószínűnek látszik, hogy Marinescu Gabriel tábornokot bízzák meg a labdarugószövetség elnökségével és ebben az esetben a Venus és a Rapid, amelynek elnöke a népszerű Marinescu tábornok, új elnököt választ. Ebben az esetben a Venus elnöki tisztségét Evian tanárral öltik be, a Rapid elnöke pedig Al. Fulga lesz.

Luchide helyzete is tisztázásra kerül a közeli napokban és pedig olyanformán, hogy a legközelebbi Comitetul Federal ülésen alapszabály módosítást eszközölnék és „technikai és adminisztratív igazgató” tisztséget kreálnak, amelyre Luchidet jelölik. Ebben az értelemben fogják majd Luchide-nak az FRFA-val kötött szerződését módosítani.

Csaknem bizonyosra vehető az is, hogy most már végérvényesen szövetségi kapitányt neveznek ki és a legvalószínűbb, hogy erre a tisztségre Jaga Liviut fogják delegálni.

Itt a tavaszi A. ligás műsor!

A Gloria—Carpati mérkőzéssel indul az idény Aradon

Amint azt már közöltük, a nemzeti bajnoki bizottság megállapította a nemzeti bajnokság tavaszi fordulójának terminusait és most alább közöljük a részletes tavaszi műsort az egyes fordulók időpontjának megjelölésével.

Aradon a Carpati—Gloria mérkőzéssel indul a szezon, az AMEFA pedig Bucureszben a bajnokjelölt Venus ellen bonyolítja le az első mérkőzést. A teljes tavaszi bajnoki műsor a következő:

Február 25: Juventus—Sp. Studentesc.

Február 26: Venus—AMEFA, Gloria—Carpati, Victoria—UDR, Tricolor—Ripensia, Chinezul—Rapid.

Március 5: Juventus—UDR, Venus—Tricolor, Gloria—Ripensia, Carpati—AMEFA, Victoria—Rapid, Chinezul—Sp. Studentesc.

Március 12: Sp. Studentesc—Carpati, Juventus—Victoria, Gloria—Venus, Ripensia—AMEFA, Tricolor—Rapid, UDR—Chinezul.

Március 25: Sp. Studentesc—Venus.

Március 26: Rapid—UDR, AMEFA—Gloria, Victoria—Chinezul, Tricolor—Juventus, Ripensia—Carpati.

Április 1: Sp. Studentesc—Rapid.

Április 2: Juventus—Chinezul, AMEFA—UDR, Tricolor—Gloria, Carpati—Venus, Ripensia—Victoria.

Április 16: Sp. Studentesc—Tricolor, Rapid—Ripensia, AMEFA—Victoria, Chinezul—Gloria, Carpati—Juventus, UDR—Venus.

Április 29: Juventus—Rapid.

Április 30: AMEFA—Sp. Studentesc, Victoria—Gloria, Tricolor—Chinezul, UDR—Carpati, Ripensia—Venus.

Május 13: Juventus—Venus.

Május 14: Sp. Studentesc—Gloria, AMEFA—Rapid, Carpati—Chinezul, Victoria—Tricolor, Ripensia—UDR.

Május 28: Rapid—Carpati, Sp. Studentesc—Ripensia, Gloria—Juventus, Chinezul—AMEFA, Victoria—Venus, UDR—Tricolor.

Junius 4: Venus—Chinezul, Rapid—Gloria, AMEFA—Tricolor, Carpati—Victoria, UDR—Sp. Studentesc, Ripensia—Juventus.

Junius 10: Rapid—Venus.

Junius 11: Juventus—AMEFA, Sp. Studentesc—Victoria, Gloria—UDR, Tricolor—Carpati, Ripensia—Chinezul.

Bucureszti válogatottja Párisban

Bucureszti. A francia fővárosi futballligájától ajánlat érkezett Bucureszbe, amely szerint Párisban hajlandók volnának fogadni a fővárosi válogatottat és vele szemben egy párisi válogatottat állítanak ki. A fővárosi disztrikt tudomásul vette a franciák ajánlatát és táviratilag közölte, hogy az ajánlatot elfogadja. A párisi válogatott elleni mérkőzés február 19-én kerül sorra és erre a mérkőzésre egy rendkívül erős fővárosi válogatottat állítanak ki.

Vereséget szenvedett a Derby County az Angol Ligában

London. A szombati ligabajnoki forduló meglepetése a Derby County veresége a Sunderlandtől és így előnye már 3 pontra olvadt le. Az Arsenal is vereséget szenvedett és pedig a második helyen levő Evertontól. Az eredmények: Aston Villa—Blackpool 3:1, Bolton Wandereres—Leeds United 2:2, Sunderland—Derby County 1:0, Everton—Arsenal 2:0, Liverpool—Charlton Athletic 3:1, Chelsea—Middlesbrough 4:2, Huddersfield Town—Portsmouth 3:0, Manchester United—Grimsby Town 3:1, Preston North End—Leicester City 2:1, Stoke City—Birmingham 6:3, Wolwerhampton Wanderers—Brentford 5:2.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JANUÁR 17.

București, 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Háztartási tanácsok. 12: Vegyes zene gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 14.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. Operarészletek. A műsorban a következő szerzők művei: Verdi, Donizetti, Bortó, Puccini, Wagner, Berlioz. 14.10: Hírek. 14.30: A „Mutaffian” mandolinzenekar hangversenye. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: A Botez-testvérek (Ploesti) zenekarának a hangversenye. 19: Irodalmi felolvasás. 19.55: Klarinét és saxofonhangverseny. 19.40: Északi dalok. 20: Jugoszláv est. I. Bevezető beszéd. II. Jugoszláv zene gramofonlemezek. 21: Em. Bucuța előadása Mária királynéről. 21.15: Mozart Rékvim, A rádiózenekar hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. 22: Hírek. Sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.45: Vegyes zene gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: Gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldről francia és angol nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 16: Árfolyamhírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Pontos időjelzés. 18: „A volt német gyarmatok.” Felolvasás. 18.30: Énekszámok. 19.35: Cigányzene. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.50: „Egy nagy angol gyermekköltő.” 21.15: A Budapesti Hangversenyzenekar. 22: Külügyi negyedóra. 22.40: Hírek. 23: Zongorasámok. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Jazz. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.40: Francianyelvű előadás. 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.35: Mezőgazdasági félóra. 20.15: Francia nyelvoktatás. 20.45: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Magyar nóták.

Kassa, 12.10: Mese. 12.25: Könnyű zene. 12.40: Hírek. I: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Kétszongorás hangverseny. 16.50: Hírek. 17: Cigányzene. 17.45—18: Azonos Budapest I. műsorával. 18.20: Hangjáték. Kb. 18—1.05: Azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, JANUÁR 18.

București, 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Háztartási tanácsok. 12: Vegyes zene gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A „Luceafarul”-zenekar játéka. Al. Bojenescu énekszámokkal. 18.45: Egyházzenei hangverseny közvetítése az evangélikus templomból. Orgonál: Joh. Stadelmann tanár, énekel Rose Baumann-Radulescu, a rádió zenekarának kíséretével. 19: Művészeti felolvasás. 20.30: Balettzene gramofonlemezek. 21: Előadás az erdőkről. 21.15: Emilia Gutianu énekhangversenye, a rádiózenekar kíséretével. Vezényel Const. Bobescu. 21.40: Fuvola- és zongorahangverseny. Román szerzők művei. 22: Hírek. Sport. 22.15: Gramofonlemezek. Részletek Schumann műveiből. 23: Hírek. 23.15: A Vasile Julea-zenekar szórakoztató hangversenye, Maria Tanase énekszámokkal. 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: „Az ismeretlen Shakespeare.” Felolvasás. 18.30: Hárfaszámok. 18.50: „Felvidéki kuriák lakói.” Előadás. 19.20: Cigányzene. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése Hány János. Daljáték. 22.10: Hírek. 23: Időjárásjelentés. Majd: Hírek német és olasz nyelven. 23.55: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II, 19—19.15: Hárfahangverseny. 19.25 Olasz nyelvoktatás. 20.30: Felolvasás. 21: Jazz dalok. 22: Hírek. 22.25: Cigányzene.

Kassa, 12.10: Felolvasás. 12.30: Hanglemezek. 12.40: Hírek. I: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Szalonzene. Közben 16.50—17: Hírek.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Magánszemélyektől semmiféle díjazást nem fogadhatnak el a városi tisztviselők

Figyelemre méltó körrendeletet intézett Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere valamennyi szolgálat tisztviselőjéhez és alkalmazottjához. Vlad tábornok polgármester körrendeletében figyelmeztette a város alkalmazottait, hogy a legszigorúbban tilos magánszemélyek részére teljesített hivatalos szolgálatért bármely díjat elfogadni. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a szolgálat elvégzése a rendes munkaidőn túl történik. A polgármester felhívta a tisztviselők figyelmét arra is, hogy a részükre kiosztott ügyeket szükség esetén munkaidőn túl is kötelesek elvégezni, anélkül, hogy ezen munkájukért bármilyen jutalmazásra, vagy kártalanításra igényt tarthassanak.

UJ KÖNYVEK

— Robert Graves: „A vitéz Belizár”. Belizár, „a császári istállóok grófja” Bizánc seregeinek Justinianus császár alatt legfőbb parancsnoka olyan nagy katonai és emberi egyéniség volt, amilyen a történelemben kevés akad. Krisztus után az V. században született egy thrák faluban. Mikor hét éves lett, anyja megeskette a szentírásra, hogy kerülni fogja a világot, a húst és az ördögöt. A férfivá lett Belizár örökké megtartotta fogadalmát. Tünneményes katonai tehetségével korán a legmagasabb rangig emelkedett. A hunok harcölési módját a gótokéval egyesítve, diadalmos csatákban mérkőzött meg az akkori világ legnagyobb urának, a perzsa királynak és a félelmetes gótoknak haderőivel. A nép előtt népszerűségben senki sem vetekedhetett Belizárral. A gyáva és jellemtelen Justinianus császár féltékeny lett rá és azzal a váddal, hogy trónjára tör, kiszuratta szemét az utolsó pillanatig tántoríthatatlanul hűséges hadvezérnek, aki harminc esztendőn keresztül védte birodalmát. Robert Graves az óriási sikerű „Claudius” életregények világhírű szerzője, Belizár hű eunuchjának szájába adva mondja el a nagy hadvezér élettörténetét. Ennél a könyvnél mozgalmasabbat, drámaibbat és érdekesebbet, a bizánci császári boszorkányszerű rejtelmibe mélyebben bevilágított művet még nem írtak. A kötet az Athenaeum Életregény-sorozatában jelent meg, ára kötve 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-ujdonságok jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Kelmefestő-üzletbe ajánlkozom román nyelvtudással. „Szolid” jelígre a kiadóba. 350

Házvezető, vagy gazdaasszonyi állást keresek. Szanatóriumban is jártas vagyok, vidékre is megyek. Cim a kiadóban. 352

ALKALMAZÁST NYER

Szobaleány, gyakorlatnal, uriházhoz ajánlkozok. Cimeket a kiadóba kér.

Perfekt, ügyes szobaleányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

Azonnalra, vagy 1-re keresek komolyabb főzitudó, megbízható mindenest kétféle családdhoz. Cim a kiadóban. 357

Mindenes szakácsné felvétetik. Hammer, Bül. Rez. Ferdinand 27. 355

Jobb mindeneseleányt keresek. Cim a kiadóban. 354

Suche intelligente

Lehrkraft

mit Sprachkenntnissen zu 8jäh-rigem Knaben, unter „Intelligente Lehrkraft”. Offerten in die Administration erbittet.

LAKÁS

Kétszobás udvari lakás és egy szuterén helyiség kiadó. Str. Cloșca 12. 232

Különbejárattal, elegáns butorozott szoba fürdőszobával kiadó azonnalra is. Cim a kiadóban. 344

Avram Iancu-lérhez 5 percnnyire négy nagyobb és keitő kisebb szobából álló összkomfortos lakás április 1-re, esetleg azonnalra is kiadó. Piata I. untei 8. 349

Május 1-re keresek modern, összkomfortos és garantáltan féregmentes 2, vagy 3 szobás csendes lakást a Piata Avram Iancu közelében, földszint, vagy első emeleten. Magánház előnyben. Cimeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérek február 1. előtt. 260

Butorozott különbejárattal szoba fürdőszoba használattal tiszta magánházban kiadó. Str. Cosbuc 20. 358

VÉTEL-ELADÁS

932. tip. csukott Ford-autó G prima kérekllel, jó állapotban eladó. Kovácsgarage. Nyiry, Arad. 301

Eladók használt háztartási és ruházati cikkek, könyvek, kották, márványlap stb. Cim a kiadóban.

Jókarban levő mély gyermekkosci és babakelengye eladó. Cim: Fekete. Str. Cosbuc 34.

Harmónium 9 registerrel eladó. Cim a Comisióban, Dacia-kávéház mellett. 356

Egy modern kétszobás új dízháló jutányosan eladó. Str. Seminarului No. 12. 352

National-kassza eladó. Cim a kiadóban. 345

Béiveget minden mennyiségben veszek. Bul. Reg. Maria 8. „Tecla”. 346

Jókarban levő teljes fürdőszoba berendezés kerestetik. Cim a kiadóban. 343

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns-köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók modern ebédlők, hálók, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogkölcsönöket közvetítünk a timisoarai zálogházba, előzetet nyujtunk.

Zalogcéduláját megvesszük: Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ellz-palota.

KÜLÖNFÉLÉK

Órásüzletben olcsón, pontosan javítok. Cal. Banatului 3., Wiesel. 351

1200 fordulatos (1/2 BP)

villanymotorunkat kicserélnénk

800 fordulatos, hasonló löerejűre. Cim a kiadóban.

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

Legújabb jelentéseink:

Anglia, az Egyesült-Államok és Franciaország erélyes állásfoglalása Japán távolkeleti politikája ellen

Londonból jelentik: Az angol kormány legutolsó jegyzéke, amelyet a tokiói angol nagykövet nyújtott át, nagy elégedetlenséget keltett japán politikai körökben. A Daily Telegraph azt állítja, hogy

Japán végleg elakarja zárni a távolkeleti piacot az európai országok és az Egyesült-Államok elől és Anglia nem engedheti meg, hogy Kínából japán gyarmat legyen.

Tokio. A japán kormány a január 11-én átvújtott angol és a december 31-én kézbesített amerikai jegyzékekkel szemben a következő magatartást tanúsítja: 1. A két jegyzékből megállapítható, hogy Anglia és az Egyesült-Államok nem hajlandók a kelet-ázsiai új rendezés hozzájárulni, miként Japán kérte. 2. A japán kormány nem fog sietni a válasszal, hanem megvárja a kedvező pillanatot. 3. Arita külügyminiszter az angol és az amerikai nagyköveteknek részletes magyarázatot ad Konove herceg legutóbbi nyilatkozataival kapcsolatban, miként azt az angol jegyzék kívánja. 4. Ami az an-

gol-amerikai javaslatot illeti, hogy a 9 hatalmi szerződés felülvizsgálatát megejtse, a japán kormány úgy találja, hogy az időpont jelenleg nem alkalmas.

Washingtonból jelentik: Az angol kormánynak a japán kormányhoz intézett szigorú hangú jegyzéke nagy meglepetést keltett amerikai politikai körökben. Azt hiszik, hogy az Egyesült-Államok erélyes magatartására következett be ez a lépés.

Az angol jegyzék többek között rámutat arra, hogy Anglia a Távolkeleten nem ismer el semmiféle olyan változtatást, amelyet erőszakos úton hajtának végre.

Anglia hűségesen kitart a 9 hatalmi szerződés szakaszai mellett és nem engedheti meg, hogy azon egyoldalú változtatás történjen.

Tokióból jelentik: A Reuter ügynökség értesülése szerint Franciaország is jegyzékkel fordul a japán kormányhoz és abban kijelenti, hogy az erőszakos változtatásokat a Távolkeleten nem ismeri el. (R.)

Megnyílt a Népszövetség 104-ik ülészakaja

Genfben jelentik: Ma kezdetét veszi a Népszövetség száznegyedik ülészakaja, melyen Sandler svéd külügyminiszter elnököl. Az ülészakon a spanyol polgárháborúról tárgyalnak első sorban.

Egy albizottság már tegnap is tanácskozott ebben a kérdésben és a helyszínrre kiküldött bizottság jelentését tanulmányozta. A jelentés a spanyol harcterről eddig elszállított önkéntesekről számol be. A jelentés még nem készült el teljesen, mert csak holnap lehet az elszállított önkéntesek pontos számát a jegyzőkönyvben feltüntetni. Ezenkívül Del Vayo spanyol köztársasági delegátus még néhány kiegészítő adatot terjeszt be a bizottság elé.

Danzig kérdése is szerepel a Népszövetség ülészakájának programján. A német és lengyel kormányok megegyezésre jutottak a vitás kérdésben, amit a lengyel delegátus be is fog hivatalosan jelenteni.

George Bonnet francia külügyminiszter hosszas megbeszélést folytatott Spaak belga miniszterelnökkel, Sandler svéd külügyminiszterrel és a Népszövetség több delegátusával. Bonnet külügyminiszter ma este visszautazik Párisba, hogy a kamara keddi külpolitikai vitája alkalmával jelen lehessen és az interpellációkra a választ megadhassa.

Törvénytelennek mondotta ki a Semmitőszék a kisebbségi tanerőknek nyelvvizsga miatt történt felfüggesztését

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszter még 1934-ben rendeletet bocsátott ki, amellyel az összes kisebbségi, felekezeti tanerőket nyelvvizsgára rendelte. Ezt az intézkedést a miniszter egy év múlva visszavonta ugyan, de még évek múltán is alkalmazták egyes tanfelügyelőségek a nyelvvizsga rendeletét, amelynek alapján több felfüggesztés történt. Így, még évekkel ezelőtt, nyelvvizsga-eredmény alapján megvonták a működési jogát a temesvári római katolikus főgimnázium két tanárától, névszerint Obernick Etelkától és Vajda Ernőttől.

A két súlyosan érintett tanerő, valamint a

temesvári római katolikus püspökség felfolyamodással élt és a Semmitőszéknek keresett jogorvoslatot a sérelmes rendelkezés ellen. A Semmitőszék hétfőn tárgyalta a felfolyamodások ügyét, amelyekben dr. Gyárfás Elemér képviselte a tanárokat és a püspökséget. Gyárfás Elemér dr. részletesen kifejtette a felfolyamodás jogi érvelését és rámutatott arra, hogy miért kéri a legfőbb bíróságtól a felfüggesztő határozat megsemmisítését. A Semmitőszék teljes egészében helyt adott Gyárfás Elemér dr. érvelésének, megállapította, hogy a két tanár működési engedélyének megvonása törvénytelen és ezért a vonatkozó rendeletet megsemmisítette.

Berlinbe érkezett gróf Csáky István magyar külügyminiszter

Berlinből jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter tegnap délután egy órakor elutazott Berlinbe, ahová ma délelőtt fél tizenegy órakor érkezett meg. A berlini anhalti pályaudvaron hatalmas magyar és horogkeresztes zászlókat helyeztek el. A német kormány részéről Ribbentrop külügyminiszter és

a birodalmi külügyminiszterium számos magasrangú tisztviselője, azután Sztójay Döme magyar követ és a követség tisztviselői kara, Ermansdorff budapesti német követ jelentek meg a fogadtatáson.

Ribbentrop melegen és szívesen üdvözölte a magyar külügyminisztert,

majd a kölcsönös bemutatkozás következett. A Perronról kifelé menet Csáky fogadta az S. S. csapatok díszszázadának köszöntését, ellépett a díszszázad előtt és Ribbentrop kíséretében szállására, az Adlon szállodába hajtattott. Délben Sztójay magyar követ villásreggelit adott Csáky gróf tiszteletére, amelyen megjelent Ribbentrop külügyminiszter, Frick belügyminiszter, Funk gazdasági miniszter, Milch és Kaiser német tábornokok, Attolico berlini olasz nagykövet és még többen a hivatalos személyiségek közül.

Hétfő délután 5 órakor Hitler birodalmi vezér kihallgatáson fogadta Csáky István gróf magyar külügyminisztert. A tanácskozáson jelen volt Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter is. Kedden Csáky gróf Göringet látogatja meg.

Csáky gróf berlini utja alkalmával a német lapok közlik a külügyminiszter fényképét és nagy cikkeken ismertetik eddigi működését.

A Berliner Börsenzeitung közli Csáky gróf nyilatkozatát:

— Különösen örvendetesnek tartom, hogy éppen most, az európai őszi válság után jöhessen Berlinbe. Nincs ember, aki eltudná képzelni, hogy a siker Hitler kancellár erélyes magatartása és az igazságért való harca nélkül elérhető lett volna. Ez a siker megteremtette a lehetőséget, hogy Magyarország Csehszlovákiával más alapon építhesse fel kapcsolatait.

Berlin. (Rador.) Von Ribbentrop német külügyminiszter hétfőn déli 12 órakor kétórás megbeszélést folytatott Csáky gróf magyar külügyminiszterrel. A találkozásnál jelen volt Sztójay, Magyarország berlini követe is.

Csáky gróf magyar külügyminiszter berlini látogatásától azt reméli, hogy eloszlatják azokat a körülményeket, amelyek az utóbbi időben zavarólag hatottak a magyar-német barátságra. Hangsúlyozzák, hogy ennek érdekében német részről élénk tevékenységet fejtenek ki.

Berlinből jelentik: Hétfőn este a Kaiserhoff sárgatermében von Ribbentrop estélyt rendezett Csáky gróf magyar külügyminiszter tiszteletére és annak keretében több pohárköszöntő hangzott el. A pohárköszöntők során politikai kérdést nem érintettek a felszólalók.

Csáky magyar külügyminiszter keddi délelőtt megkoszorúzta a hősök sírját, majd Göring porosz miniszterelnöknél tesz látogatást. Délután 2 órakor von Ribbentrop és felesége villásreggelin látják vendégül a magyar államférfiut.

Új vasutigazgatósági beosztás

Bucuresti. A vasuti hálózatot a közeljövőben öt forgalmi felügyelőség hatáskörébe osztják be és ugyanannyi karbantartási felügyelőséget is létesítenek. Fiókfelügyelőségi központ kettő lesz. Nagyváradon, amelyik a kolozsvári és Chişinauban, amelyik a iasii felügyelőség körzetébe tartozik. Felügyelőségeket létesítenek a következő városokban: Bucuresti, Galaţi, Craiova, Brassó, Temesvár, Kolozsvár, Iaşi, Cernăuţi.

Imrédy magyar miniszterelnök beszéde

Budapestről jelentik: Imrédy Béla dr. magyar miniszterelnök vasárnap Pécsen, a városi színházban nagy beszédet mondott, amelynek során a zsidó kérdéssel és a földbirtokreformmal foglalkozott. Beszéde során éles bírálatot mondott a zsidóságról és hangsúlyozta, hogy ezt a problémát gyökeresen meg kell oldani. Ez a megoldás a törvényes keretek között, erőszak nélkül, de a legnagyobb eréllyel történik meg. A földbirtokreformmal kapcsolatban kijelentette Imrédy Béla magyar miniszterelnök, hogy a kormánynak az a célja, hogy a kis gazdaságokat földhöz juttassa.

Budapest. Imrédy Béla magyar kormányelnök bajai beszédében foglalkozott a személye ellen megindult suttogó gyanúsításokról, amely szerint zsidó vér is folyik az ereiben. Apai és anyai részen sorra vette őseit és úgy a saját maga, mint a felesége dédszüleijéig igazolta a tiszta árja származását.